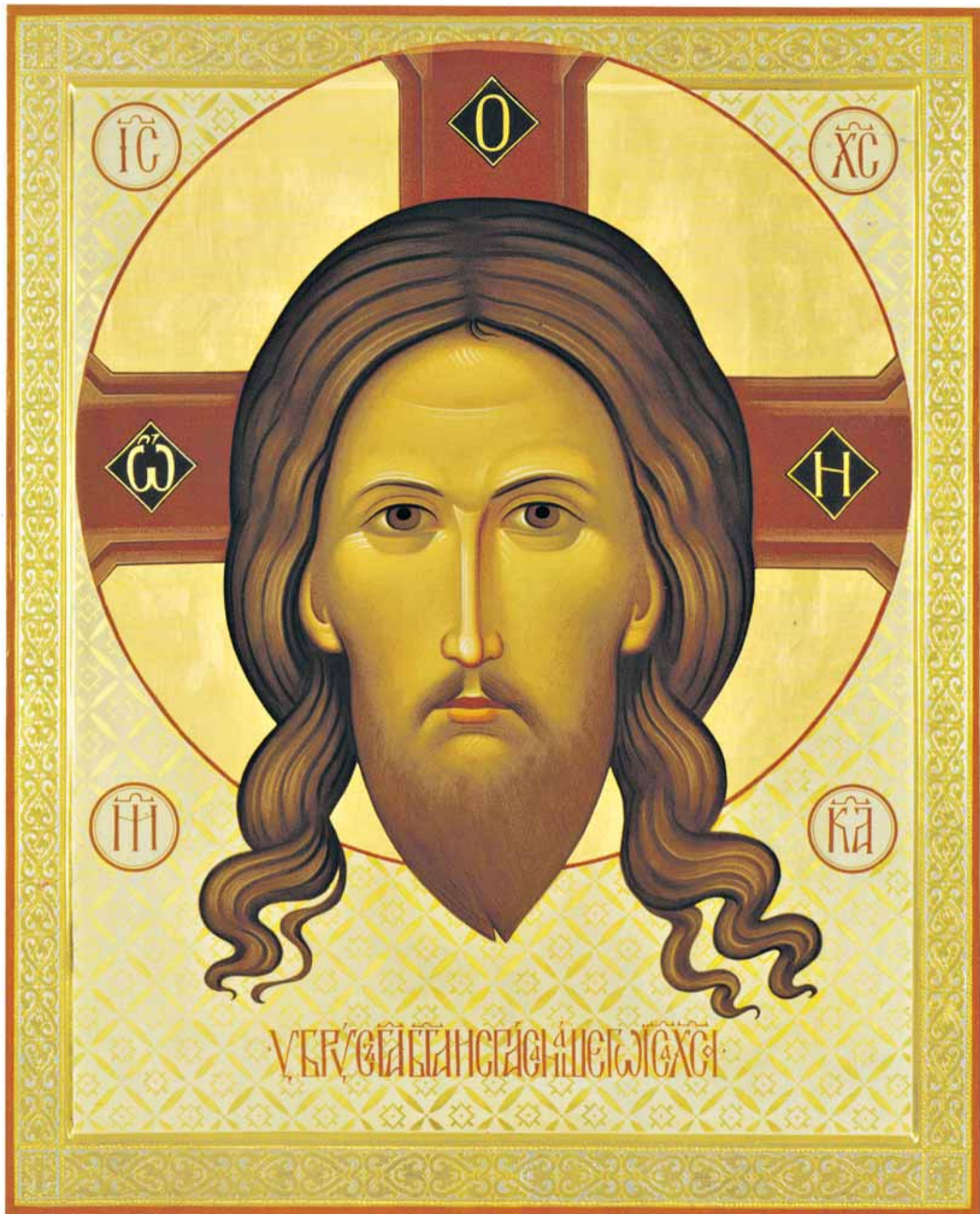

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Lokakuu 2011 Nro 3 (172)

Kirkon syyskausi

Herramme Jeesuksen Kristuksen käsittätehty ikoni. Venäläinen ikoni, 2000-luku.

Tässä
numerossa:

s. 2
Martti
Hiltunen

s. 8
Armenia

s. 11
Lähellä
kirkkoa

s. 16-17
Seurakunta-
vaalit 2011

Esipaimenen sana

Vastuu ja velvollisuus

Valamon vanhus, skeemaigumeni *Johannes*, sai aikanaan pikaisen kutsun luostarinjohtajaksi kaukaiseen Lappiin, Jäämeren rannalle. Tarton rauhassa vuonna 1920 Suomen alueelle jäänyt Petsamon luostari tarvitsi uuden johtajan ja sitä haettiin Laatokan Valamosta. Isä Johannes vastasi kutsuun myöntävästi. Useat munkkitovereista sen sijaan kehottivat häntä kieltäytymään tehtävästä. He varoittivat: "Saat siitä ristin." Tähän isä Johannes vastasi: "Emme me tiedä, milloin ja missä muodossa Herra antaa ristin." Näin vakuuttuneena isä Johannes läksi pitkälle matkalle uuteen luostariinsa.

Syksyn kuluessa valitaan kirkkomme seurakuntien valtuustoihin uudet jäsenet, vastuunkantajat seurakunnan moninaisiin tehtäviin. Talvella taas tiistaiseurojen ja kirkon muiden yhdistyksien ja kerhojen vuosikokouksissa etsitään ja valitaan uudet puheenjohtajat ja johtokunnan jäsenet. Löytyykö vastuunkantajia, löytyykö velvollisuuksista huolehtijoita, löytyykö ristin kantajia? Toivottavasti löytyy.

Vastuun ja velvollisuuksien ristiä ei tule pelätä ei perheessä, seurakunnassa kuin yhteiskunnassakaan. Piispan tulee tuntea vastuunsa hiippakunnastaan ja papin seurakunnastaan. Isien ja äitien on huolehdittava perheestään ja lastensa kasvattamisesta. Vastuunkanto on osa elämää, jota elämme. Elämää ei pidä pelätä, vaan sitä tulee elää täysipainoisesti sen iloista iloiten ja sen mukanaan tuomista murheista murehtien. Kristitty ihminen ei elä elämäänsä yksin, vaan luottaa kaikessa Jumalan apuun ja johdatukseen. Häneltä löytyy myös apu elämän ristin kantamiseen.

Valamon vanhus, isä Johannes, muistutti, ettei elämän mukanaan tuomaa ristiä voi paeta. Ei elämää voi paeta. Elämä on annettu meille elettäväksi. Omaa mukavuutta rakastavina ihmisiä haluaisimme kernaasti elää elämäämme vain seuraamalla sitä turvallisen välimatkan päässä, sivusta tarkkaillen, kuten kaupungin kesäkadun terassilla istuen ja ohikulkijoita tummien aurinkolasien takaa tarkkaillen.

Tällainen elämä ei kuitenkaan ole todellista elämää. Se ei tuo mukanaan lopullista onnea eikä hyvää mieltä. Syvä mielenrauha ja tyyneys saavutetaan vain tekemällä työtä toisten hyväksi, vastuuta kantamalla. Tällainen elämäntapa on uskollisuutta sillä paikalla, johon on meidät asetettu – kodissa, työpaikalla ja seurakunnassa. Se on elämää, jossa elämä eletään todeksi. Se on välillä karvasta, välillä makeaa, mutta kuitenkin todellista elämää, jokapäiväistä elämän ristin kantamista.

Vapahtaja muistuttaa evankeliumissaan: "Joka ei ota ristiään ja seuraa minua, se ei kelpaa minulle." (Matt.10:38)

Metropoliitta Pantaleimon
Oulun ortodoksisen hiippakunnan esipaimen

A word from the Bishop

The Elder John (d. 1958) used to emphasize, that none of us cannot escape his own cross, which is given by God to bear. All in all no one can escape life in general. A life is given to us for living.

A deep calmness and peace of mind can only be achieved by working one's neighbor's good, by being responsible for other person's needs and well-being. This can be done at home, at work and in the Church.

Although it is a true life, worthy of living, it sometimes tastes bitter, sometimes sweet. Christ Himself reminds us: "Whoever does not take up their cross and follow me is not worthy of me." (Matt. 10:38)

Luottamushenkilönä seurakunnassa

Martti Hiltunen piispan vapaa-ajanasunnolla kesällä 2011.
Valokuva: Johannes Mäntymäki.

Vuoden lopussa päättyy nykyisten seurakuntavaltuutettujen kausi ortodoksisissa seurakunnissa ja, samalla myös neuvostojen ja eri lautakuntien kaudet päättyvät. Luottamustoimen menestyksenkäs hoitaminen vaatii todella syvällistä perehtymistä seurakunnan asioihin.

Monissa seurakunnissa on vuosien varrella tuskailtu sitä, että luottamuselimiin on vaikea saada tuoreita kasvoja - ennen kaikkea kaivattaisiin nuoria ihmisiä ja nimenomaan naisia. On ollut vakiintunut tapa valita vuodesta toiseen samoja henkilöitä jatkamaan seurakunnan hallintoelimitys vetoamalla heidän pitkään kokemukseensa ja perehtyneisyyteensä asioiden hoidossa. Luottamustoimen menestyksenkäs hoitaminen vaatii todella syvällistä perehtymistä seurakunnan asioihin, mm. budjetista rahat tulevat ja mihin ne pannaan menemään.

Luottamuselimitystä ajatushautomoja

Oman luottamusmiestoimintani aikana olen kuitenkin tullut huomaamaan, että seurakunnan kirkkoherra ja kanslianhoitaja pyörittävät jokapäiväistä toimintaa niin suvereenisti, että luottamuselimiille voisi jättää laajemman talouskoordinoinnin ja valvonnan, uusien ideoiden luomisen ja seurakunnan toiminnan kehittämisen. Jokaisella seurakunnalla on nykyisin ammattitaitoiset tilintarkasta-

jat, jotka pitävät huolen taloudenhoidon oikeellisuudesta ja laillisuudesta, joten jokaisesta satasesta ei tarvitse päättää neuvoston kokouksessa.

Seurakuntaneuvostotyöskentely kuljettaa kirkon elämän opiskeluun

Oman toimintani seurakuntaneuvostossa kolmen kauden aikana olen kokenut tärkeäksi ja mielekkääksi. Kausien aikana toteutetut projektit ovat pitäneet mielen virkeänä ja vaatineet aivan uudenaisten asioiden opiskelemista. Ensimmäisellä kaudella alku meni opettellessa, mutta kiitos hyvien opastajien, ongelmista selvittiin. Myös kirkkoherran vaihtuminen merkitsi työntäyteistä aikaa, mutta työskentely sivistyneitten ihmisten kanssa on helppoa. Kolmen kauden jälkeen "takki" alkaa olla kuitenkin tyhjä ja, uusia ideoita pulpahtelee mieleen enää hyvin harvoin. Yhtenä rajoittavana tekijänä alkaa olla myös ikä. Mikäli jatkaisin, olisi vaarassa urautuminen ja samojen asioiden toistaminen.

Nuorten fiksu sukupolvi kirkon voimavaraksi

Jokaisessa työpaikassa ja samoin seurakunnan luottamuselimityksessä kaiken uudistumisen edellytyksenä on nuorten naisten ja miesten tulo mukaan. Heillä on muutamaa sukupolvea uudemmat tiedot, ennakkoluulottomuus uudistuksia kohtaan ja nuorisoo on keskimäärin fiksumpaa kuin 30 vuotta sitten. Nuorten naisten

Monesti kotimaatamme Suomea kutsutaan ekumenian mallimaaksi. Ekumenialla tarkoitetaan ihmisten päivittäisessä puheenparressa kristittyjen kohtaamista, eri perinteisiin kuuluvien kristittyjen käytännöllistä, kristilliseen rakkauteen perustuvaa myönteistä yhteyttä. Varsinaisesti sana ekumenia viittaa ekumeeniseen liikkeeseen, kristillisten kirkkojen ykseysoyhtymykseen.

Olen lähtöisin, kuten suuri osa Paimen-Sanomien lukijoista, niin sanotusta ekumeenisesta perheestä. Edesmennyt isäni oli ortodoksi, äitini on pysynyt luterilaisen kirkon jäsenenä. Lapsuudestani 1970-luvulta muistan, miten isä vei minua kirkkoon. Sitten kotona kyselin Konevitsan Jumalanäidin ikonin edessä äidiltä, mitä kaikki kirkossa kokemani oikein merkitsee.

Suomen ekumeenista tilannetta ajatellen on merkittävää, että ortodoksinen kirkko ja luterilainen kirkko palvelevat samaa kansaa samassa historiallisessa tilanteessa. Voimme sanoa: samassa maassa ja kulttuurissa jo 1600-luvulta lähtien. Hiljattain patriarkamme Bartolomeos totesi, että Suomessa kirkkojen väliset suhteet ovat erinomaiset ja muille kirkoille esimerkiksi kelpaavat.

Patriarkka Bartolomeos sanonut, että kaikki suomalaiset tarvitsevat ortodoksista

Ekumeniaa ajassamme

Ekumeeninen jumalanpalvelus vuonna 2010, Oulun katolisen, Nasaretin pyhän perheen seurakunnan kirkkorakennuksen sivukappelissa. Vasemmalta: isä Krystian Kalinowski(kat.), isä Bogdan Grosu(ort.), isä Melvin Llabanes(kat.), pastori Veijo Koivula(lut.). Valokuva: Johannes Mäntymäki.

kirkkoa ja sen ainutlaatuista pääsiäisen viettoa, ylösnousemuksesta todistamista. Patriarkan mukaan kaikki suomalaiset tarvitsevat myös

luterilaista kirkkoa, joka vuosisatojen ajan on tarjonnut Suomen kansalle perustiedot kristillisestä uskosta. Suomen ortodoksinen

kirkko on pieni vähemmistö-kirkko. Syystä voidaan sanoa, että valistunut ortodoksi on hyvä ortodoksi. Aikoinaan uskonnonopetustehtävissä

oivalsin kuinka tärkeää on, että osaamme esittää kirkon uskon oleellisen sisällön ja ortodoksinen kristillisen elämän tärkeimmät piirteet nykyajassa ymmärrettävällä tavalla.

Arjen ekumeenisten kohtaamisten lisäksi Suomen ortodoksinen kirkko ja Suomen evankelis-luterilainen kirkko ovat käyneet virallisia oppikeskusteluja 1980-luvun lopulta. Niitä käydään kansainvälisten dialogien rinnalla. Kirkon uskon sisällön ja kirkon olemuksen kannalta keskeisen tärkeä on kansainvälinen ortodoksinen kirkkojen ja roomalaiskatolisen kirkon dialogi. Onhan nykyinen katolinen kirkko lännen alkuperäinen apostolinen kirkko.

Olemme aidosti voineet antaa oman ortodoksinen todistuksemme ja samalla selvittäneet itsellemmekin ortodoksinen ajattelun, erityisesti kirkko-oppimme, perusteita ja sisältöä. Oppikeskusteluiden tarkoituksena on lisätä niihin osallistuvien kirkkojen ymmärrystä oman kirkon ja toisten kirkkojen perinnöstä ja ajattelumuodosta. Näin halutaan luoda edellytyksiä kirkon hajonneen ykseyden palauttamiselle. Tuo ykseys on Pyhän Hengen työtä, jolle teologit haluavat valmistaa maaperää.

Aikamme tieteellis-teknisen maailmankuvan rinnalla elää koko ajan laajeneva irrationaalinen todellisuus, elämysten ja seikkailujen maailma. Olisiko tämä se kohta, jossa kirkko ja sen jumalanpalvelus voivat uudella tavalla puhutella 2000-luvun ihmistä?

Varhaisten kristillisten vuosisatojen suuret kirkkoisät säilyttivät, toteuttivat ja veivät eteenpäin Jeesuksen Kristuksen antamaa alkukirkon uskoa. Samalla he olivat kiinni ajassa ja ihmisten elämänkysymyksissä. Samankaltaista asennetta ja kykyä tulee olla myös 2000-luvun kirkolla.

Isä Andreas Larikka
Kajaani

merkitys olisi seurakunnissamme huomioitava paremmin ja käytettävä heidän tietojaan ja taitojaan muuallakin kuin tiistaiseuratoiminnassa.

Uusien luottamushenkilöiden kasvattaminen

Poliittinen toiminta ei mielestäni myöskään enää sovi seurakunnan toimintaan - lieneekö sopinut koskaan. Seurakunnissa tulisi harkita vakavasti sellaista menettelyä, jossa neuvostoihin ja lautakuntiin joka kerta valittaisiin varsinaiseksi ja varajäseneksi sellaisia nuoria henkilöitä, jotka olisivat perehtymässä asioiden hoitoon tulevaisuutta ajatellen. Henkilön luopuessa luottamustoimesta löytyy seurakunnasta lukuisia tehtäviä, joissa voi toimia rakkaan kirkkomme hyväksi voimiensa mukaan - antamalla vaikka niitä kuuluisia ”hyviä ja kalliita neuvoja”.

Martti Hiltunen
Kajaani

Ekumeeninen ristisaatto Vihannissa

Ekumeeninen ristisaatto Vihannissa 20.8.2011. Ristisaatto aloitettiin luterilaisen kirkon portailta. Kulkue suuntasi terveyskeskuksen pihamaalle, jossa vuodeosaston kolme ortodoksia osallistuivat lyhyeen rukoukseen. Vihannin hautausmaalla laulettiin ”Olkaa iäti muistetut”. Ristisaatto päättyi Jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuoneeseen, jossa toimitettiin akatiston luomakunnalle ja nautittiin kirkkokahvit. Ristisaaton kärjessä kulkivat Vihannin kappeliseurakunnan kappalainen Teemu Riihimäki, isä Marko Patronen Oulusta, Vihannin kappeliseurakunnan kanttori Asko Rautakoski, matkakanttori Marita Sjöberg Kokkolasta ja kanttorien tehtävien hoitaja Reijo Kinnunen Oulusta. Valokuva: Vihannin tiistaiseura.

Sosiaalinen toiminta eläkeläisten kesken on tärkeää. Vaivojensa vangiksi ei tule antautua. Toimettomuuden tyhjiö on torjuttava. Näitä läksyjä opettelevat myös eläkeläispapit.

Rovasti *Einon Hynnisen* vanhemmat asuivat Laatokan-Karjalassa, Suistamon pitäjällä, Loimolan kylässä. Sota katkaisi vuonna 1939 kyläläisten arjen. Salmin kihlakunnan siviiliväestö pakeni taistelujen tieltä. Lapsuuden perhe lähti ensimmäisellä evakkomatkaltaan. Eino Ilmari Hynninen syntyi vuonna 1941 Enossa, lähellä Joensuuta. Ollessaan vuoden ikäinen hän palasi vanhempiensa kanssa takaisin kotikylään. Sota sai uusia käännteitä. Vuonna 1944 seurasi uusi evakkomatka ja itäisen rajalinjan muutokset sulki lopullisesti Hynnisen perheen ovet Loimolan kotiin.

Isä hehkui hengellistä lämpöä

Isä Eino kokee empatiaa nykyajan sotapakolaisia kohtaan. Kodin ja perusturvallisuuden menetykset jättää ihmiseen syvät jäljet. Pastori Hynnisen lapsuuden perhe joutui sopeutumaan monenlaisiin olosuhteisiin. Evakkojen sijoituspaikat vaihtuivat. Hynnisen perhe osaksi tulivat: Rautalampi, Eno, Kauhava ja Nurmes. Lopullinen sijoituspaikka löytyi vuonna 1947 Kiuruvedeltä. Isä Eino kokee, että Kiuruvedestä tuli hänelle lapsuuden henkinen koti, sillä varhaislapsuuden siteet Karjalaan olivat ohuet. Suistamolaisen perinteen hän on omaksunut lähinnä vanhempiensa kasvatuksen kautta. Myös evakkojen ympäröimä lapsuus voimisti luonnollisella tavalla tätä kehitystä. Rajakylän rovastille syntyi Kiuruveden aikana myös lapsen rakkaus Jumalaan. Sen sai aikaan isän esimerkki. Eino poika huomasi, että vaikeaa reumatismia sairastava isä nousi joka aamu hyvin varhain rukoilemaan kodin ikoninurkkauksen äärelle.

– Sellainen tunnelmakuva jäi kymmenvuotiaan pojan mieleen: isäni rukoilee villapöksyt jalassa hämärässä huoneessa vain rukoukslampukka valonaan. Pikku-Eino ajatteli, että kun isä oli jo käsistään hyvin heikko, niin hän rukoili Jumalaa pitämään huolta perheestämme, sillä hänen omat voimansa eivät siihen tehtävään enää riittäneet.

Pappisseminaarista katedraalikanttoriksi

Vuonna 1966, ollessaan 25-vuotias nuori mies, Eino sai

Isä Eino Hynninen 70 vuotta Eläkeläispapit mukaan kirkolliseen ajanvirtaan

Isä Eino Hynninen asuu Oulun Rajakylässä. Hänen 70-vuotissyntymäpäiväänsä vietetään Oulun katedraalissa sunnuntaina 30.10.2011. Liturgian jälkeen on juhlahahvitus. Rovasti Hynninen toivottaa kaikki tervetulleiksi tuolloin kirkkoon. Kuvassa on Aino-vaimo ja tyttärentytär Sofia. Valokuva: Johannes Mäntymäki.

kutsun ONL:n nuorisotyöntekijäksi Ouluun. Hän tarttui haasteeseen ja luopui tehtävästä neljä vuotta myöhemmin, vuonna 1970, päästyään kaksivuotiselle Kuopion pappis-seminaarin kanttorikurssille. Heti saatuaan virkapätevyyden hän siirtyi Helsingin seurakunnan kanttoriksi, jonka sijoituspaikkana oli Lohja. Sieltä hän siirtyi vuonna 1978 Kiuruveden kanttoriksi ja vuotta myöhemmin Ouluun. Tuolloin katedraaliseurakunnassa oli ainoastaan yksi kanttori, jonka tehtäväkentän halkaisija oli yli 300 km - Kuusamosta Pulkkilään, pitäen sisällään noin 40 paikkakuntaa ja 8 pyhäkköä. Työpainetta helpotti kakkoskanttorin virka, joka perustettiin 80-luvun alkupuolella. Isä Einon siviilielämä on siunattu vaimolla ja kolmella tyttärellä.

Oulun metropoliitta *Leo* vihki kanttori Hynnisen 15.11.1987 Vaasassa lukijaksi ja ipodiakoniksi ja viikkoa myöhemmin Oulussa diakoniksi. Ennen papiksi vihkimistä isä Leon toivomuksesta diakoni Eino suoritti Joensuun yliopistoon teologisten aineiden opintoja. Epitrikiili, pappuden tunnus pastori Hynniselä puettiin vuonna 1990. Sitten hän on saanut kultaristin kanto-oikeuden ja rovastin arvon.

Isä Eino jäi kanttorin virasta eläkkeelle kesäkuussa 2005. Soivan rukouksen ja uskonopin julistamistyön rinnalla, jota kanttorintyö on, rovasti on hoitanut myös Oulun seurakunnan toimialueen koululaitoksissa, ortodoksisen uskonnonopetuksen tehtäviä yli 30 vuoden ajan.

Vaivojen vangiksi ei saa jäädä

Eläkerovasti tunnustaa, että oloneuvoksen päivien alettua tuli "tyhjiö", jota kesti vuoden verran. Sopeutuminen seurakuntapapin hektisestä arjesta "pelkäsi" Rajakylän kotirovastiksi vaati sopeutumista.

– Silloin en oikein tiennyt, mitä nyt pitäisi tehdä. Onneksi minulla on tomera vaimo. Hän laittoi minua liikkeelle. Sosiaalinen toiminta eläkeläisten kesken on erittäin tärkeää. Sohvalle ei saa jäädä makaamaan! On mentävä niin kauan kun pystyy menemään. Vaivojensa vangiksi on helppo jäädä.

Isä Eino pitää mieltään terävänä sauvakävelyn, sudoku-tehtävien ja lukemisen avulla. Kirjalistassa odottaa vuoroaan muun muassa metropoliitta *Panteleimonilta* hiljattain ilmes-

tynt rikosromaani. Kärppäpelien aikaan isä Hynninen istuu puolestaan kiekkoavellussaatossa satojen muiden autoilijoiden kanssa. Päämääränä on jäähalli. Kaukalon laidalla nähdään usein kotijoukkueen kirittäjänä, ortodoksispapin rinnalla, myös Muhoksen luterilaisen seurakunnan kirkkoherra *Jouni Heikkinen*. Vaikka pelihuuma saattaa joskus kaapata rovasti Hynnisen valtaansa, niin innostuksenkin keskellä hän muistaa olevansa pappi. Evankeliumin kipinä laittaa kiekkokansan keskelläkin jakamaan "pieniä kirkon jyväsä" myös muille lätkäfa-neille. "Papin pitää liikkua siellä missä ihmiset ovat", isä Eino sanoo. Kärppien lisäksi liikkeessä pitävät myös isoisälle lankeavat: perhepäivähoitajatalonmiesyhdistelmä, jonka lastenlasten kanssa puuhastelut tuovat tullessaan. Kesäaikana puutarhapalstan hoito, sekä marja- ja sienipaikkojen tyhjentämispuuhat tuovat arki-liikunnan lisäksi myös keittiön suuntaan liikennettä.

Isä Eino lausuu myös kiitoksen sanan Oulun seurakunnan suuntaan, jossa sopivassa määrin kutsutaan senioripappeja toimittamaan palveluksia. "Se pitää mukana kirkollisessa ajanvirrassa." Kanttorin tehtäviäkin isä Eino voisi ajatella tehdä silloin tällöin, mutta ongelma muodostuu vanhe-

nemiseen liittyvä realiteetti. – Puheääni pysyy koko elämän ajan suurin piirtein samana, mutta musiikillinen ilmaisu ja lauluääni rapistuvat iän myötä. Kirkollisia lauluhaasteita on sen vuoksi pakko jättää, ei kokenaan pois, mutta taka-alalle.

Aika muuttaa papiston ja seurakuntien haasteita

Pitkä ja monipuolinen seurakuntatyön kokemus avaa myös ulottuvuuksia kirkollisten muutosten tarkasteluun. Rovasti Hynninen muistelee, että 40 vuotta sitten pappeja ei tarvittu lähinnä muuhun, kuin kirkollisiin toimituksiin. Yhteiskunnan muutosten myötä, erityisesti ortodoksisten pappien ja muiden työntekijöiden esilletulua on suorastaan alettu vaatia. Ihmiset haluavat kuulla kirkon opetusta mitä erilaisimpiin asioihin ja ajan ilmiöihin. Pappi ei ole enää vain sakramenttien toimittaja. Hän joutuu edustamaan yhteiskunnan moniarvoisuuden keskellä ortodoksisen uskonkäsitysten asiantuntijaa. Hengellinen isä, välittäessään oikeaa kirkollista tietoa eteenpäin, hälventää näin myös moneen suuntaan epäluuloja ja estää väärin käsitysten leviämisen. Tämän vuoksi papilla olisi hyvä olla mahdollisimman laaja yleissivistys, sekä monipuolinen ja syvä kirkon tradition tuntemus.

Isä Einon mielestä aika on myös tuonut myönteisessä mielessä papeista ja luottamushenkilöistä ystäviä. Vuosikymmenien takainen jäykkä muodollisuus on onneksi jäänyt vähemmälle. Tilalle on tullut toisenlainen ilmiö: vääränlainen hienotunteisuus. Vaikeaksi koetuista epäkohdista helposti vaietaan. Kirkon kanoniseen perinteeseen kuuluu, että yhteisön etu menee aina yksilön edulle. Kun seurakunnan luottamusmies-tasolla tehdään suuria linjanvetoja, niin tämä näkökulma tulisi aivan erityisesti pitää mielessä. Tässä kohden Rajakylän rovasti toivoisi kirkollista profiilin nostoa.

Oulun ekumeniastakin isä Einolla on vuosikymmenien kokemus. Silläkin sektorilla on eletty monenlaisia vaiheita, hyviä ja huonoja. Kritiikkiäkin on hyvä esittää silloin kun siihen on aihetta. Perusasetelma kristittyjen yhteydenpidossa on hänen mielestään pelkästään myönteinen.

– Tämän päivän ateistisen maailman keskellä on hyvä, että kristityt ovat löytäneet yhteisen rintaman.

Kajaanin ortodoksisen hautausmaan läheisyyteen nousee uusi tsasouna. Tsasounan esikuvana suunnitteluvaiheessa on ollut Äänisen Kizhin museosaarella oleva Lasari Muromalaiselle pyhitetty kirkko, joka on eräs Karjalan vanhimpia ellei peräti vanhin puurakenteinen kirkkorakennus.

Lasar Muromskin kirkko – kuten venäläiset lähteet sitä kutsuvat – on Kizhin museon tietojen mukaan vanhimmalta osaltaan rakennettu 1300-luvulla. Toisten tietolähteiden mukaa rakennus olisi peräisin 1400-luvulta. Joka tapauksessa kirkko on siirretty Kizhin saarelle 1960 Äänisen itärannalta Muromskin luostarista, jossa sitä on ainakin 1800-luvulla pidetty ihmeitä tekevänä ja sen takia sen laajempaa restaurointia on vältetty. Kajaanin tsasounan esikuvaksi Lasari Muromalaisen kirkko valittiin juuri sen vanhan arkkitehtuurin ja kauneuden vuoksi. Rakennustyö on ollut etenkin hirsien veistäjille haastava, sillä rakennuksessa on useita kaarevia hirsiseinän osia, jotka liittyvät toisiinsa.

Rakennustyö Kajaanissa

Tsasounaan tulevat hirret kaadettiin seurakunnan metsästä kevättalvella 2010, tsasounan perustukset valettiin tammi-kuussa 2011, ja hirsikehikon valmistus aloitettiin Hyrynsalmella Alppisalvoksen tiloissa maaliskuussa 2011. Varsinainen rakentaminen ja hirsikehikon pystytys Kajaanissa aloitettiin 29.8.2011. Kaunis syysää on suosinut Kajaanissa tsasounan rakentajia ja työ on edennyt suunnitelmien mukaan ja rakennus on saatu suojaan säältä. Marraskuussa rakennetaan huopakaton päälle tuleva tervattu lautakatto joka hyvin tarkasti muistuttaa esikuvan kattoa. Sipulikupolin odotetaan valmistuvan tam-

Kajaaniin rakennetaan uusi tsasouna Esikuvana Karjalan vanhin kirkko

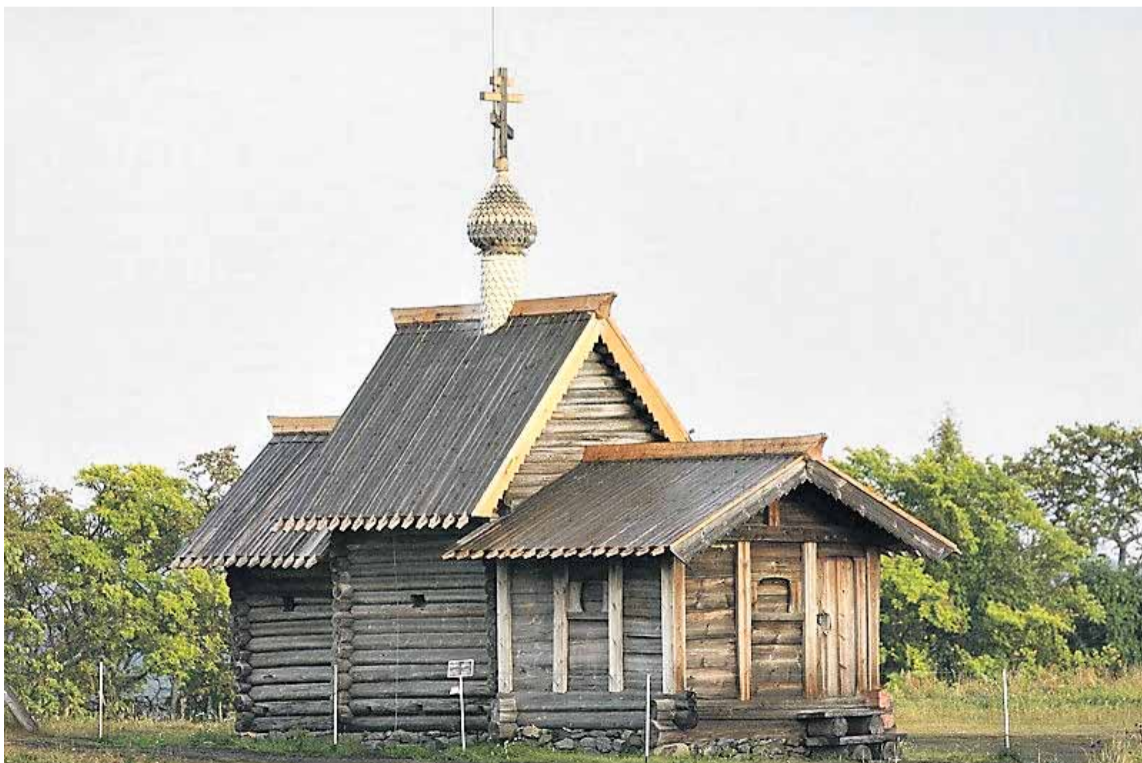

Rakennuskuvia Kajaanista. Valokuvat: Reijo Marjomaa.

mikuussa 2012. Talven aikana tehdään tsasounan sisätyöt kuten lattia, alttaripöytä ja hankitaan muut kalusteet.

Tsasounan ikonit valmistuvat Oulussa

Oulun ikonimaalarit ovat luvanneet maalata tsasounan alttari-ikonit. Kolmen ikonin muodostamassa kokonaisuudessa keskellä olevaa Kristusta rukoilevat Jumalanäiti ja Pyhittäjä Lasari Muromalainen. Ikonit tullaan sijoittamaan perinteiselle ikonilaudalle alttariosan itäseinälle. Ikonit valmistunevat myös ennen kesää, jolloin on suunnitelmassa tsasounan vihkiminen kirkolliseen käyttöön.

Tuore kuva Kizhin saaren Lasari Muromalaisen kirkosta.

Lasari Muromalainen

Ortodoksinetin mukaan pyhittäjä Lasari Muromalainen oli kreikkalainen, syntyisin Konstantinopolista. Hänet vihittiin munkiksi Konstantinopolissa useita luostareita rakentaneen vanhus Athanasios Diskoteksen toimesta. Vuonna 1343 lähetettiin Lasari taitavana ikonimaalarina toisten munkkien ja lahjojen kanssa Novgorodin arkkipiispan Vasilin luo.

Eri vaiheiden kautta Lasari saapui Äänisjärvelle itärannalle Murolan saarelle ja rakensi sinne pienen kappelin ja perusti sinne myöhemmin myös luostarin. Vieraillessaan Novgorodissa Lasari otti vastaan piispa Moosekselta (v. 1352-1360) siunauksen luostarin suunnitelmalle ja sai mukaansa antiminssin ja muita kirkollisia tavaroita. Noihin aikoihin saarella alkoi pyhän luona käydä ihmisiä kaukaakin eri paikoista. Hän kasti näitä ja myös vihki heitä munkkeuteen. Jopa hänen maanmiehiänsä Konstantinopolista, munkit Jelesar, Jevmeni ja Nazari Muromalaiset, Äänisen alueella

Tsasounan merkitys

Hautausmaalle tulevaa tsasounaa on odotettu Kajaanissa pitkään. Kesällä 2010 vahvistetun maakaupan myötä saatiin hautausmaalle laajennus ja tsasounalle tontti läheltä Kirkkoahon tietä. Tsasouna tuo muutoin syrjäiselle hautausmaalle aivan uutta pyhyttä ja kauneutta. Tsasounassa toimitetaan jatkossa hautauspalveluksia ja muitakin jumalanpalveluksia. Tsasouna toimii hautausmaalla kävijöiden hiljentymis- ja rukouspaikkana. Monella tavalla Kajaanin hautausmaa on kaivannut tällaista kirkollista rakennusta.

olevan Johannes Edelläkävijän luostarin perustajat, tulivat hänen luokseen. Pyhittäjä Lasari Muromalainen oli siis yksi Karjalan valistajista. Autuasta Lasari Muromalaista muistellaan ortodoksisessa kirkossa 8.3. ja Karjalan valistajien yhteisenä juhlan marraskuun alussa.

isännöitsijä Reijo Marjomaa

Hiippakuntautisia kuvina

Oulun ev.lut. hiippakunnan piispa Samuel Salmi vieraili metropoliitta Panteleimonin vapaa-ajan asunnolla Vieremällä 14.7.2011. Valokuva: Hannele Salmi.

Tuokiokuva Trifonin pyhiinvaellukselta 26.8.2011. Vasemmalta edestä: 1. toimipiirin matkapappi Aleksej Sjöberg, arkkidiakoni Justinus Virosta, metropoliitta Panteleimon, Lapin matkakanttori Erkki Lumisalmi, Aulikki Lumisalmi, Joakim Pietarinen, Lapin kanttori Kai Tulehmo, Lapin matkapappi Rauno Pietarinen. Valokuva: Pertti Turunen.

Perinteistä vienankarjalaisten praasniekkaa vietettiin 3.9.Oulun Maikkulan entisillä kasarmeilla. Kuva: Kerttu Nurmela

Aadam Aho Oulusta on innokas kirkkojuhlilla kävijä. Valokuva: Johannes Mäntymäki.

Sevettijärvi 27.8.2011. Trifonin praasniekan iltajuhlissa oli vauhdikasta menoa. Valokuva: Saija-Riitta Sadeoja.

Kiuruvesi 15.8.2011. Isä Kauko Makkonen jäi keväällä 2011 eläkkeelle Lapin matkapapin toimesta. Hän muutti Arja-vaimonsa kanssa viettämään oloneuvoksen päiviä Pohjois-Pohjanmaalle, siirtyen näin myös Kiuruveden seurakunnan emerituspapistoon. Valokuva: Johannes Mäntymäki.

Karvoskylä 6.8.2011. Ristisaatto Nivalan Karvoskylässä Kristuksen kirkastumisen kirkon praasniekan yhteydessä. Valokuva: Eila Markkanen.

Diakoni Marko Patronen vihittiin papiksi Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa Oulussa helluntaina 13.6.2011. Tuore sielunpaimen on 41-vuotias teologian maisteri. Valokuva: Johannes Mäntymäki.

Kemin praasniekka 24.6.2011. Oulun seurakunnassa molemmat toimessa olevat papit vaihtuvat. Kuvassa vasemmalla oleva isä Kuisma Suopela on toiminut vuodesta 1982 seurakunnan toisena pappina. Hän siirtyy tämän vuoden lopussa opetustehtäviin. Kirkkoherra, isä Bogdan Grosu siirtyi alkusyksystä kirkkoherraksi Varkauteen. Seurakunnassa on meneillään uusien pappien hakuprosessi. Kuva: Johannes Mäntymäki.

Isä Rauno Pietarinen toimitti kesäkuussa muistopalveluksen Inarin Nangujärvellä, koltasaamelaisten tilapäisillä asuinpaikoilla. Valokuva: Irja Jefremoff.

Tornion praasniekka. Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin praasniekkaa vietettiin Torniossa 29.6.2011. Monenikäisiä laulajia yhdisti rakkaus kirkkoon. Valokuva: Johannes Mäntymäki.

Kirkkoisät korostivat opetuksissaan sitä, että liturgian tulee jalkautua arkeen, esimerkiksi vähäosaisten pyytettömänä auttamisena. Elokuun alussa diakonia-apua, EU:n ruoka-avun muodossa, jakoivat Oulun seurakuntakeskuksessa Heljä Rahikkala ja Taneli Peltoniemi. Kuva: Johannes Mäntymäki.

Kristinoppileiri. Vaasan ja Oulun seurakuntien yhteinen kriparileiri oli 24.-29.7.2011 Kokkolassa, Villa Élban leirikeskuksesta. Vaasan seurakuntaa leirillä edustivat isä Matti Wallgren ja kanttori Jenni Hakkarainen. Oulusta mukana olivat kanttori Laura Aho ja nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aho. Valokuva: Oulun seurakunnan arkisto.

Oululainen Into & Kunto-klubi päätti tehdä 10-vuotisjuhlamatkan sellaiseen maahan, jossa kukaan klubin kymmenestä jäsenestä ei ole käynyt aiemmin. Kohteeksi valittiin Armenia. Lähinnä vain Radio Jerevanista tuntemastamme maasta alettiin etsiä tietoa. Munkkiakoni Serafimin vuonna 2007 ilmestynyt kirja 12 avainta kauneuden ja kärsimyksen Armeniaan (Kirjapaja) antoi laajan yleiskatsauksen Armenian ikivanhaan kulttuuriin herättäen kunnioituksen sekaista uteliaisuutta. Saksalainen opaskirja, Jasmine Dum-Tragutin Armenian – 3000 Jahre Kultur zwischen Ost und West (4.painos 2008) oli myös matkan aikana täsmällisen tiedon lähde.

Useissa suomalaisissa aikakauslehtiartikkeleissa esiteltiin ”erilaista elämysmatkaa” Armeniaan. Niissä kerrottiin kahden naisen, helsinkiläisen Marianne Tillmanin ja jerevanilaisen Laura Melikyanin järjestämästä lomaviikosta Nazervanin kylässä ”täyden palvelun talossa”. Tämä voimakaksikko on kehittänyt monipuolisen kulttuuripaketin suomalais-armenialaiseen kohtaamiseen.

Kuin 1950-luvulla

Matka Jerevanin lentokentältä Nazervaniin kestää runsaan tunnin. Alun pitkitie kapenee karun louhikkoisessa vihreässä maisemassa lopulta lähes kärrypoluksi. Perille päästyämme moni meistä muisti elävästi lapsuuden kesät maalla 50-lu-

Armenia – maailman vanhin kristillinen valtio

Armenialaista maisemaa hallitsee kaksi selkeää dominanttia, Ararat-vuori ja yksinäinen luostari, tässä tapauksessa Khor Virab. Valokuva: Aarne Tarumaa.

vulla. Majatalo ei erotu kylän muista kaksikerroksisista kivitaloista. Siinä on viisi kahden hengen huonetta ja pihalla pieni uima-allas. Puutarhassa tuoksuvat ruusut ja liljat, kirsikkapuista poimimme suut täyteen. Yhteiset ateriat, aamupalan kello 9 ja päivällisen illan suussa, nautimme talon toisen kerroksen terassilla ihanan sopivassa lämmössä ilman hyttysten hyrinää Araratin lumisia huippuja ihaillen.

Laura ja Marianne toivovat matkailun hyödyntävän mahdollisimman paljon Nazervanin kylän asukkaita. Laura valmistaa apulaisensa kanssa päivittäiset ateriat

ajankohtaisista, lähitaloista hankkimistaan raaka-aineista. Lisäksi Marianne ja me vieraat voimme lahjoituksilla osallistua vaikkapa kyläläisten sairaalakuluihin.

Marianne Tillman on rakentanut viikon ohjelman niin, että jokaisesta päivästä tulee pieni seikkailu. Munkki Serafimin kirjan luettuani kauhustin, ettei viikko riittäisi Armeniassa kuin hätäiseen alkuun. Marianne on kuitenkin suunnitellut reitit taitavasti, ja paikallinen pikkubussin kuljettaja uskaltautuu hankalillekin tien pätkille. Kyllä me silti ehdimme nähdä ja kokea Armeniaa monipuolisesti.

Tässä esittelen muutamia kohteita.

Araratin kainalossa

Taustakuvaksi haluaisin klikata lukijalle Araratin 5162 metriä korkean lumisen huipun. Siitä lähtien, kun Nooa rantautui arkillaan sen rinteeseen, se on ollut armenialaisten Pyhä Vuori. Se, että Ararat nyt on vuosina 1915-20 yli puolitoista miljoonaa armenialaista tappaneiden turkkilaisten puolella, ehkä vain lisää dramaattisuutta.

Muutama sata metriä Turkin rajasta on Khor Virapin luostari. Syvää kuilua tarkoitt-

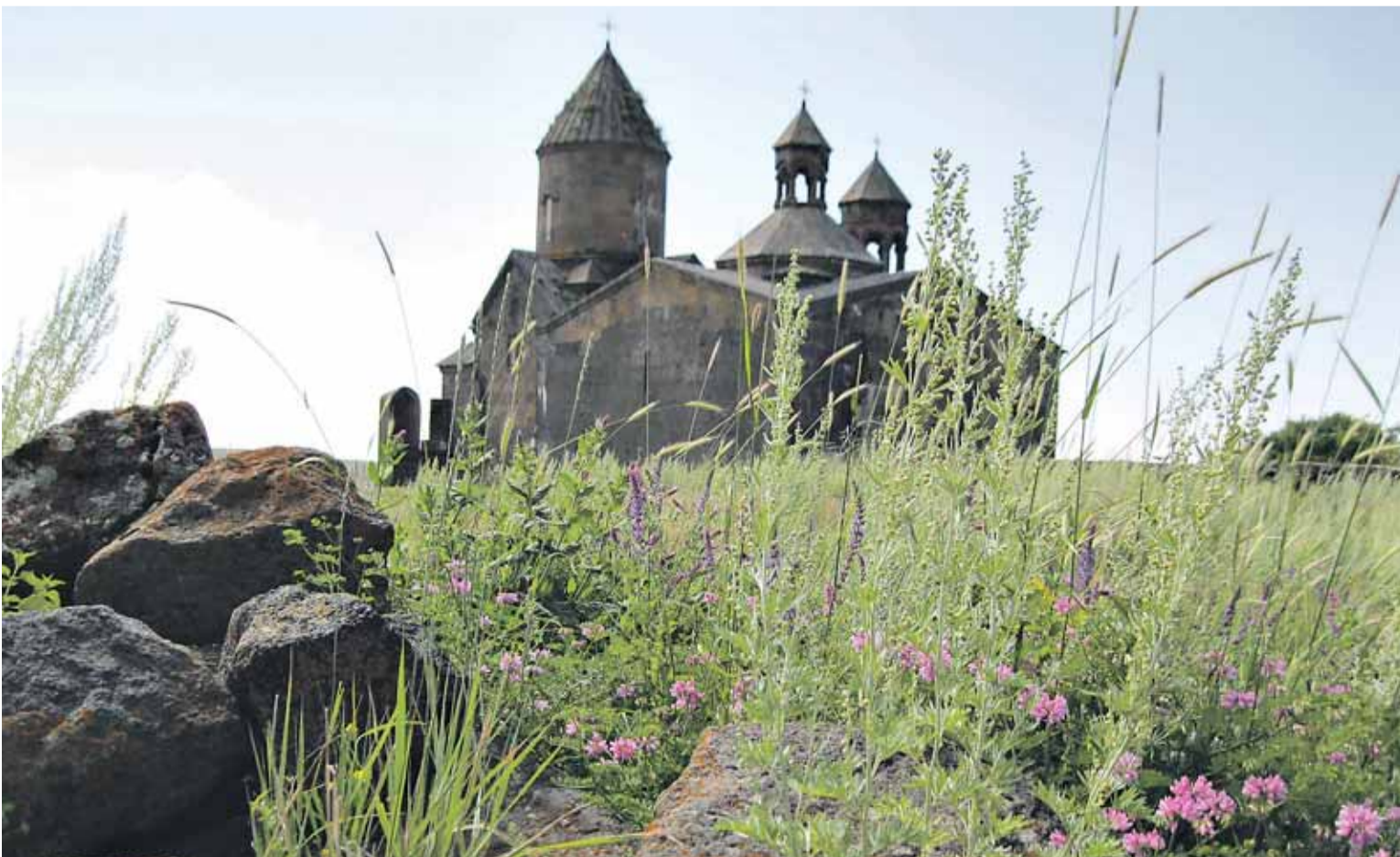
tava nimi viittaa tyrmaan, jossa Gregorios Valontuoja pidettiin 200-luvulla vankina 13 vuotta. Luostarin kukoistusaikana 1100-luvulla se oli oppineisuuden keskus. Vieläkin se on tärkeä pyhiinvaelluskohde.

Armenian Vatikaaniksi kutsutaan joskus Araratin tasangolla sijaitsevaa Echmiadzinia. Se on Armenian Apostolisen kirkon keskus, jossa on ollut kirkkoja aina 300-luvulta lähtien. Persialaisten, turkkilaisten, arabien ja muiden hävitysretkien jälkeen Etsmiadziniin, ”Ainoan Pojan alas tulemisen” paikalle, on aina rakennettu uusi kirkko. Lähes nykyisessä asussa katedraali on ollut 1600-luvulta lähtien. Juhlavuodeksi 2001 se korjattiin perusteellisesti. Echmiadzinin läheisyydessä on lisäksi kolmen marttyyrinunnan, Gayanen, Hripsimen ja Mariannen kirkot. Koko alue kuuluu Unescon maailmanperintökohteisiin. Munkki Serafim muistuttaa että Suomessakin ortodoksinen kirkko viettää näiden naimarttyyrien muistopäivää aina 30. syyskuuta.

Yksinäisiä kirkkoja

Jo esikristillisenä aikana ihmiset rakensivat kulttipaikkoja pehmeään vulkaaniseen kiveen nykyisen Geghardin luolaluostarin alueella. Grigorios Valontuojan uskotaan perustaneen paikalle ensimmäisen kristillisen kirkon. Unescon maailmanperintölistaan kuuluva Geghardin luolaluostari on nykyään ehkä suosituin pyhiinvaellus- ja retkikohde etenkin diasporassa elävien armenialaisten keskuudessa, vaikka tie sinne ei voisi olla kuoppaisempi eikä huonommin hoidettu. Huilumaisen dudukin soitto otti vieraat vastaan luostarin parkkipaikalla, missä myös myytiin kyyhkysia perinteisiä uhrirituaaleja varten. Sisällä melko pimeässä luolakirkossa ja rinteiden pienissä kappaleissa lukemattomat tuohukset rauhoittavat vaeltaajia. Evääksi Marianne osti meille herkullisen manteli- ja pähkinätäytteen ison makean leivän.

Neuvostoaikana ateismi oli virallinen ajattelun lähtökohta eikä minkäänlaista kirkollista toimintaa sallittu. Kuitenkin, kun maailman vanhin kristillinen valtio vuonna 2001 vietti kirkonsa 1700-vuotisjuhlaa, suhtautuminen kirkkoon muuttui suvaitsevaisemmaksi ja kunnioitavaksi. Jerevanin keskustaan valmistui juhluvuonna 63 metriä korkea, moderni, 1700-paikkainen Grigorios Valontuojan katedraali. Armenian kirkon isäähämo pyhä Grigorios Valontuoja on ihan konkreettisestikin läsnä

Korkealla vuoristossa sijaitseva luostarikirkkokin, Samo Savank, edustaa perinteistä, omaehtoista paikallista rakennuskulttuuria. Kuva: Aarne Tarumaa.

katedraalissaan. Paavi *Johannes Paavali II* nimittäin palautti pyhimyksen reliikin Napolista Armenian kirkolle juhlan kunniaksi. Valtavan, hyvin vaalean ja valoisan kirkon seinät halutaan pitää puhtaina, ja siksi tuohuksia varten on rakennettu erillinen pieni kappeli katedraalin viereen. Munkki Serafimin arvosteluun rakennuksen teatraalisuudesta ja porvallisuudesta yhtyivät myös muutamat seurueemme jäsenistä. Tärkeintä on kuitenkin, että kirkko näytti olevan ahkerassa käytössä. Siellä käy jopa tuhansia ihmisiä päivittäin hiljentymässä ja yhä useammat aikuiset haluavat ottaa kasteen. Echmiadzissa pienessä kappelissa satuimmekin juuri todistamaan juhllallista aikuiskastetta.

Vuonna 1967 paljastettu kansanmurhan muistomerkki Jerevanin keskustan ulkopuolella kohoaa 44 metrin korkeuteen ja symbolisoi Armenian kansallista uudelleensyntymistä. Se ja siellä näkemämme taidenäyttely välittivät voimakkaasti Armenian kansan tukahdettua surua ja vihaa.

Aakkoset 400-luvulta

Katujen nimet, kyltit ja mainostekstit näyttivät kauniilta, mutta lukea emme niitä osanneet. Jo esikristillisellä ajalla armenilaiset olivat tutustuneet kreikankieliseen kirjalliseen kulttuuriin. 300- ja 400-lukujen vaihteessa elänyt Munkki *Mesrop Mastots* on Armenian Agricola. Hän osasi armeniaa, kreikkaa, syyriaa ja persiaa, eli virkamiesuransa jälkeen pitkään erakkomunkkina ja kehitti armenilaiset aakkoset. Näihin kirjainmerkkeihin on nykypäivään mennessä tarvinnut lisätä vain muutamia merkkejä. Munkki Serafimin mukaan armenialaista Raamattua pidetään varhaisen kristikunnan kauneimpana käännöksenä.

Ylpeä pääkaupunki

Jerevanin miljoonakaupungisakin olisi ollut kiinnostavaa tutkittavaa pitkäksi aikaa. Armenian kansallisgalleriassa voi nähdä viidessä laajassa kerroksessa taideteoksia miniatyyrimaalauksista nykyaikaiseen. Nämä usein armenialaiseen elämänmuotoon tai maisemaan liittyvät työt ovat Euroopassa vähän tunnettuja. Uusin kulttuurikeskus ja taidemuseo on kaupungin pohjoispuolella oleva Cascade, valtava rakennelma neuvostoaikaisen 60 metriä korkean portaikon ympärillä. Sen on lahjoittanut diasporassa elävä mesenaatti (mafioso, kuten Laura sanoi). Aivan toinen mittakaava ja tunnelma taas oli vastassa

Aram Khatsaturianin kotimu-seossa, missä Sapelitanssi soi vaimeasti säveltäjän työhuoneessa. Armenian maineikkaimpiin tuotteisiin kuuluvan, vuodesta 1887 lähtien valmistetun Ararat-brandyn historia ei jäänyt meille kuivaksi.

Suomalais-armenialaista ystävyyttä

Virallisten turistikohteiden ohella ainakin yhtä antoisaa ja avartavaa oli tutustua muuta miin armenialaisiin ihmisiin. Kirjaan tässä asioita, jotka tulivat esille keskusteluhetkessä majatalon naapurissa Marianne Tillmanin terassilla

Ylpeä kylän taitaja valmistaa perinteistä Lavash-leipää osittain avoseinäisessä tilassa, jonka rakentamisessa kaikki leipomisen funktiot on tarkasti otettu huomioon. Kuva: Aarne Tarumaa.

hänen ja Lauran kanssa. Näiden voimanaisten ystävyys on kestänyt pian parikymmentä vuotta. Mariannesta ystävyys on helppoa, kun ajatellaan samalla tavalla ja ymmärretään toisiaan. Laura haluaa välttää konflikteja ja mieluummin nielee mielipahan kuin nostaa sen esille. Marianne vahvistaa, että Laura on tosiaan sovitteleva ja pehmeä luonteeltaan.

Lauran mukaan armenialaiset tekevät mielellään ja kovasti töitä. Mutta 80-90-luvuilla noin miljoona nuorta armenialaista joutui lähtemään työn perässä muihin maihin. He lähettävät yhä säännöllisesti rahaa vanhemmilleen ja perheilleen. Tulevaisuudessa tärkeintä on, että varsinkin nuoret saavat töitä. Näin ei voi jatkuta. Rikkaat vain rikastuvat. Hallintoa pitäisi muuttaa.

Neuvostoaikana kaikilla oli töitä eikä kukaan ollut tosi köyhä, Laura kertoilee. Nyt 16-vuotiaat pojat seisoskelevat toimettomina ja passivoituvat. Tietenkin silloin elettiin suljetussa maassa. Nyt on hyvä, että tieto kulkee. Mutta sittenkin. Valtavat tuloerot ovat huonoa politiikkaa. Laura mainitsee mafian ja huokaa alistuneesti. Vaikka mikään ei ole pysyvää, Marianne ja Laura juttelevat.

Usko on tärkeä. Uskon

Jumalaan, Laura sanoo. Ja jatkaa, että Jumala antaa armenialaisille kaiken, mitä he tarvitsevat. Neuvostoajan ateismin jälkeen monet uudet uskontokunnat ovat pyrkinet armenialaisten elämään. Laura pitää sitä vaarallisena ilmiönä ja mainitsee erityisesti jehovantodistajat.

Mariannen lisäksi Laura on tutustunut moniin suomalaisiin. Hänen mielestään miehen ja naisen roolit ovat Armeniassa vielä paljon perinteisemmät kuin Länsi-Euroopassa. Laura ei esimerkiksi antaisi miehen pestä pyykkiä tai kokata. Eikä vaatisi itselleen omaa rahaa.

kasvia herbarioon silloin 60-luvulla. Uusi makuelämys meille olivat hennon makeat, raaoilta vadelmilta näyttävät mulperi eli silkkiäispuun hedelmät. Granaattiomenista näimme monenlaisia variaatioita ja svesta, kankaasta ja puusta niin käyttöesineinä kuin koristeina mutta alkukesästä emme päässeet niitä vielä maistelemaan. Makeimmillaan olivat sen sijaan aprikoosit, joiden latinainen nimi, prunus armenica, kertoo niiden yleisyydestä Armeniassa.

Monista maukkaista kasvisruoista valitsin seuraavan Paimen-Sanomien lukijoiden

testattavaksi.

Nazervanin Lauran kasvispihvit

- 1) N. ½ kg kesäkurpitsoja raastetaan ja valutetaan neste pois
- 2) Lisätään 2-3 keitettyä perunaa muusattuna
- 3) lisätään 1 muna
2 rlk vehnä jauhoja
valkosipulia
punapippuria
suolaa
- 4) Tasaiseksi sekoitetusta massasta muotoillaan pihvejä ja käännellään varovasti korpupujauhoissa (taikina on melko murenevaa).
- 5) Paistetaan kuumassa öljyssä kauniin keltaisiksi.

Armenia otti tilansa meidän oululaisten matkalaisten sydämissä. Sen ihmiset, luonto, historia – elämä kokonaisuudessaan kosketti ja ihastutti meitä. Mutta munkki Serafimin sanoin ”kaiken sen kauneuden näkeminen edellyttää Armenian kärsimyksen tuntemista”. Nyt toivomme, että maa säästyisi maanjäristyksiltä ja että yhteiskunnalliset ja taloudelliset olot siellä kohen-tuisivat.

Teksti Soile Kokkonen

Seurakunta-koulua pohjoisessa

Inarin kunnan kolmessa kirkkokylässä pidetään syksyn kuluessa kussakin kolme kertaa kirkkokoulua. Ivalossa, Nellimissä ja Sevettijärvellä on tässä lehdessä julkaistun aikataulun mukaan liturgian ja kirkkokahvien jälkeen tunnin pituinen opetushetki, jonka aikana isä *Rauno Pietarinen* kertoo meille kaikille tärkeitä asioita, jotka ovat saattaneet jo unohtua kristinoppikoulun jälkeen.

Koulu on tarkoitettu niin ortodokseille kuin muutoin ortodoksisesta kirkosta kiinnostuneille. Maksua ei peritä ja kaikki osallistujat saavat kirjallista materiaalia myöhem-pää tutkistelua varten. Mitään koetta ei ole, joten kaikki voivat rohkeasti tulla mukaan. Syksyn aikana ehditään käsitellä mm. jumalanpalveluksia, ortodoksien Raamattukäsitystä ja hengellisen elämän perusteita.

isä Rauno Pietarinen

Oulun hiippakunnan Tulevaisuus-seminaari Oulussa la 8.10.

Kirkolliskokous on hyväksynyt kirkolle toimintasuunnitelman vuosille 2010-2015. Sen tavoitteena on saada kirkon toiminta vastaamaan muuttuvan ajan haasteita. Tämän strategian pohjalta laaditaan Oulun hiippakunnalle pohjoisen ulottuvuuden erikoisolosuhteet huomioiva tavoiteohjelma. Metropolilta *Panteleimon* ja Oulun hiippakuntaneuvosto kutsuvat kaikki asiasta kiinnostuneet mukaan tulevaisuuden visiointia koskevaan keskusteluun. Oulun hiippakunnan Tulevaisuus-seminaari pidetään lauantaina 8.10.2011 kello 14.00 -17.00 Oulun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa, Torikatu 74, Oulu. Luennoitsijana toimii arkkipiispa *Andreas Larikka*. Lämpimästi tervetuloa.

Oulun ortodoksinen hiippakunta

Solovetsk on sana, joka sävähdyttää. Solovetskin saaret sijaitsevat Vienanmeressä eli venäläisittäin Valkeassa meressä. Saarista suurimmalla sijaitsee Solovetskin luostari, joka on perustettu jo 1429. Luostarin lisäksi Solovetsk muistetaan osana pahamaineista vankileirien saaristoa, joka tunnetaan nimellä Gulag.

Matkailukohteena suomalaisille Solovetsk on vielä harvinaisen. Pyhiinvaelluspaikkana se on etenkin Venäjän ortodokseille suosittu käyntikohte. Saarella on kiinnostava historia. Olihan luostari monien vuosikymmenien ajan pois alkuperäisestä käytöstä. Nyt se toimii taas luostarina.

Kalajokilaakson tiistaiseura järjesti pyhiinvaellusmatkan 13.-15. kesäkuuta Solovetskin luostariin. Osanottajina oli ortodokseja ja Ylivieskasta, Nivalasta, Haapajärveltä, Pyhäjärveltä ja Kiuruvedeltä, mutta myös kauempaa, mm. Vaasan seudulta. Matkan vetäjänä oli tiistaiseuran puheenjohtaja Oleg Merioja ja bussin kuljettajana Juhani Kuha. Matkalaisia oli mukana 34, heistä iäkkäin 90-vuotias Frans Heikkilä. Myös nuoren sukupolven edustajia on matkalla mukana.

Solovetsk on kaukana. Luostarisaaressa rakennukset näkyivät kauas merelle.

Solovetskiin matkasimme laivalla Belomorskista, jossa yövyimme. Laivamatka kesti yhteen suuntaan liki 4 tuntia. Merellä näimme harvinaisia maitovalaita. Se oli sykähdyttävä näky, kokemuksena mieluisa ja erikoinen. Ehkäpä maitovalaat näyttäytymisellään halusivat muistuttaa meitä matkalaisia jostain tärkeästä. Mitä se on? Ehkä me jonakin päivänä sen ymmärrämme.

Perillä lähes tuhannen asukkaan Solovetskissa yövyimme aivan lähellä luostaria. Näin saatoimme perehtyä luostariin perusteellisemmin kuin pikäkäynnillä. Perusteellinen opastus antoi paljon tietoa niin saaren ja luostarin vaiheista kuin sen uudesta elpymisestä.

Luostari perustettiin Solovetskiin 1429 ja se toimi vuoteen 1920. Monia vaiheita kokenut luostari omisti aikoinaan laajoja alueita Vienanmeren rannikolla. Siitä tuli alueen poliittinen, taloudellinen, hengellinen ja sotilaallinen keskus.

Solovetskin luostarin toiminta elvytettiin uudelleen 1990. Se on samalla myös historiallinen ja kulttuurinen museo. Luostarin veljestö ylläpitää ja rakentaa uudelleen luostaria alueella, joka on ny-

Solovetsk hiljentää ja sävähdyttää

Solovetskin luostari oli pääkohteena Kalajokilaakson tiistaiseuran pyhiinvaellusmatkalla. Luostaria ympäröi vankka muuri. Se on samalla ollut vankka linnoitus ja torjunut hyökkääjiä vuosisatojen kuluessa. Luostari on perustettu jo 1429.

kyisin myös Unescon maailma-perintökohteiden listalla.

Munkkeja Solovetskin luostarissa on nykyisin jo 95. Mennyttä ei unohdeta, mutta tulevaisuus näyttää turvatulta. Matkamme ohjelmassa oli myös ehtoopalvelukseen osallistuminen luostarissa.

Solovetskissa oli vankileirejä

Vuosina 1923-39 Solovetskiin perustettiin erikoiskeskityslieirejä. Puhutaan vankileirien saaristosta. Aleksandr Solzhenitsynin mukaan Solovetskissa kehitettiin malli uuden neuvostovalan rankaisujärjestelmälle. Vuosina 1923-1939 Solovetskin leireissä oli kymmeniä tuhansia vankeja, varsinaisia rikollisia sekä suuri määrä poliittisia vankeja. Vankeja kohdeltiin raastasti ja heitä surmattiin suuret määrät.

Ryhmämme kävi Sekirnavuorella, joka sijaitsee 11 kilometrin päässä Solovetskin kremlistä, keskustasta. Sekirna- ja tuli kuuluisaksi vankien rankaisemisesta ja surmaamisesta mm. kiduttamalla. Ryhmällemme esiteltiin tätäkin todellisuutta siitä kertovien kuva- ja tietotaulujen äärellä.

Belomorsk (ent. Sorokka) sijaitsee Vienanmeren rannalla. Se tunnetaan kalliopiiroksistaan. Asukkaita noin 13 000. Eräällä Kalajokilaakson paikkakunnilla, mm. Haapajärvellä, on ystävyyskuntatyön merkeissä yhteistyötä etenkin koulu-

jen kesken. Osa matkalaisista poikkosi nytkin kaupungintalolla luovuttamassa Haapajär-

ven kaupungin muistamiset ja paluumatka saattoi alkaa.

Ilmari Luhtasela

Erilainen Elian päivä

Kuva: Irina Trifonova

Pyhäjärven tiistaiseuralaiset kesävieraineen tekivät retken metropoliitta Panteleimonin kesäkodille Halolanmäkeen 19.7. Rukoushuoneemme praasniekka olisi ollut 20.7., mutta isä Anteron ollessa lomalla meillä ei ollut palveluksia. Niinpä vietimme esipaimenemme kanssa yhdessä kesäjuhlaa.

Saavuttuamme Halolanmäkeen esipaimen oli meitä vastassa kappelin edustalla. Ohjelma alkoi rukouspalve-

luksella kappelissa, sen jälkeen meille esiteltiin piha-alueita kauniine istutuksineen ja hyötypuutarhoineen. Kiersimme katsomassa myös piha-alueella olevia rakennuksia ja rakenteilla olevaa kiviäitää.

Päärakennukseen päästyämme saimme kuulla paikan ja paikkakunnan historiaa. Sitten alkoikin kahvinkeitto. Tarjoilu oli monipuolinen ja runsas, oli kalakukkoa, venäläistä sillisalaattia, leipää, kakkua ja pullaa. Olimme retkellä nyttikestiperiaatteella ja myös kokkailu sujui yhdessä esipaimenen kanssa.

Stalinin kanava

Belomorskiin päättyvä pohjoisessa kuuluva Stalinin kanava eli Vienanmeren ja Itämeren kanava. Se on 227 kilometriä pitkä ja siinä on 19 sulkua. Se lyhentää vesitietä Vienanmereltä Pietariin. Kanava rakennettiin 20 kuukaudessa 1931-1933. Sen rakennustöihin osallistui satojatuhansia vankeja, joista eräiden arvioiden mukaan menehtyi yli 200 000.

Tietopaketteja matkaan liittyvistä eri aiheista esittivät mm. Juha Eronen, Esko Hirvinie-mi ja Ilmari Luhtasela. Hengellisiä eväitä pyhiinvaelluksella mukana olleille tarjosi rovasti Antero Petsalo, joka oli pappina myös mukana toimittamassa aamupalvelusta luostarin kirkossa. Hän kertoi automatkan aikana pyhiinvaellusten merkityksestä. Isä Antero kertoi myös Solovetskin luostarin perustajista. Perustajina mainitaan Herman Solovetskilainen, Savvati Solovetskilainen ja Zosima Solovetskilainen.

Kesäkuun puolivälin ajoittunut pyhiinvaellusmatka Solovetskiin oli sävähdyttävä, mutta samalla myös hiljentävä.

Ilmari Luhtasela

Kahvinjuonnin aikana alkoi sataa kaatamalla, mutta se ei mielialoihin vaikuttanut. Vierailu oli erittäin onnistunut ja paluumatkalla muistelimme kesän kohokohtaa. Monet meistä eivät enää pysty lähtemään pitemmille matkoille, joten tämä oli tiistaiseuralaisille antoisa ja virkistävä pyhiinvaellusmatka.

Lämpimät kiitokset esipaimen Panteleimonille rukouksista ja kiitos että saimme kokea todella mielinjäneen kesäretken.

Marja-Leena Maksimainen

Lähellä kirkkoa

En tiedä, hakeuduinko taroituksella asumaan kirkon läheisyyteen, olenhan jo lapsesta saakka asunut kirkon naapurissa. Lapsuuteni maisemiin kuuluivat myös järvi ja koivikorinteet, nyt minulla on joki ja vaaramaisemat. Elämän aikana ehtii olla niin monia muuttoja, monia lähtöjä. Etsimme paikkaa, johon voisi asettautua, etsimme kotia.

Eräänä sunnuntaiaamuna kirkkoreissuni oli jäänyt väliin ja lähdin kävelylle. Korviini alkoi kantautua hiljasta kellojen soittoa. Ensiksi kuulin lapsuudesta tutut luterilaisen kirkon kellot, huomenkellot, jotka soivat yhdeksältä ihmisiä herätelläkseen. Sitten soivat puolikymmenen papinkellot. Muistan, kun isäni valmistautui sunnuntaiaamuisin jumalanpalvelukseen; hänellä oli papinpuku jo päällä, hieman kiireissään ja ajatuksissaan hän laittoi lipereitä kiinni. Mietin, että nyt soivat hänen kellonsa. Ja kävellessäni lähemmäs kotiani kuulin ortodoksisen kirkon kellojen hieman erilaisen soinnin, rukouskutsun, kello oli kymmentä vaille. Kauempana luterilaisen kirkon kellot ilmoittivat kutsun saapua sisään kirkkoon viittä vaille kymmenen. Lopuksi kuulin juhlasoittoa, liturgia, pyhä palvelus, on alkanut ortodoksisessa kirkossakin. Kirkon kellot aivan kuin puhuivat toisilleen, sulassa sovussa. Muistelen kirjailija *Tito Collianderin* kuvausta kellojen soitosta Petsarin luostarikaupungissa kirjassaan *Lähellä*. Hän on kirjailija, jonka kirjat ovat olleet minulle tärkeitä ja muuttaneet elämäni suuntaa. Lähellä, olenko minäkin jo lähellä, kotona?

Suuren paaston rukousviihköllä kirkkojen kellojen soitot kohtasivat jälleen. Lähtiessämme ristisaatossa ortodoksisesta kirkosta kellojen soitto saattoi meitä ja luterilaisen kirkon kellot tervehtivät tulijoita, soitto alkoi kuulua noin puolivälissä vanhaa siltaa. Minut täytti silloin juhlava tunne ja ilo mahdollisuudesta kulkea rinnakkain.

Kun Lapin ortodoksisen seurakunnan Petsamo-salia alettiin rakentaa Rovaniemelle kesällä 2010, ihmiset seurasivat sen etenemistä kiinnostuneina. Minultakin usein kysyttiin,

milloin rakennus valmistuu, tuleeko siitä uusi kirkko, voiko siellä käydä kuka tahansa. Eräs työkaverini oli huomannut, että rakennus on jo välikatossa. Minäkin kävin katsomassa valmisteilla olevaa rakennusta, vaikka ajattelin, ettei ammattimiehiä sovi häiritä. Kauppareissulla näin heidän aherrustaan. Kun pieni kupoli ja risti oli kiinnitetty, ajattelin seurakuntatalon olevan viittä vaille valmis. Vasta myöhemmin ymmärsin, miten vaativassa työssä rakentajat olivat olleet. Rakennusta tehtiin käsityönä, materiaalina käytetty puuta-vara oli parasta mahdollista laatua. Voi kuvitella, miten hyvältä on tuntunut nähdä oman työn jälki. Rakentajat ja suunnittelijat voivat olla iloisia ja onnellisia katsellessaan lopputulosta. Petsamo-salia ovat käyneet ihailmassa niin ammatti-ihmiset kuin tavalliset kaupunkilaiset. Jotain uutta ja hieman erilaista on noussut kaupunkikuvaan.

Astuessaan sisälle rakennukseen tulija hämmästyy yksinkertaisesta ja pelkistetyistä kauneudesta. Tunnelmassa on jotain arvokasta, jopa sävähdyttävää. Suomalaisille tuttu ja rakas puurakentaminen vie ajatukset lapsuusmuistoihin omasta kodista, tuvasta, kesämökeistä. Tunnelman voi kokea myös luostarimaiseksi. Minulle tuli mieleen Uuden Valomon vierasmaja, sen ilmapiiri. Rakennuksen yksityiskohdissa on haluttu noudattaa Petsamon luostarin mallia. Sisustus on jopa askeettinen - rakennus saa puhua. Lattia antaa hieman luolamaisen vaikutelman, sanoi kirkonopas Milli, johon tutustuin monilla kirkkoreissuillani tänä kesänä. Hän lisäsi vielä, että katto nousee yhtenäisesti kohti korkeuksia. Se on kuin taivaanportti. Salissa on kaksi ikonia, lukupöydällä Petsamon luostarissa olleen munkki *Akakin* käsiristi, jonka on luovuttanut Oulun hiipakunta. Valamosta on saatu Evankeliumikirja.

Kun rakennus on valmis, se odottaa kävijöitä. Kauniskin rakennus jää tyhjäksi, jos sieltä ei kuulu ihmisten ääniä. Ihmiset herättävät rakennuksen eloon. Me tarvitsemme paikkoja, joissa voi kokea olonsa hyväksi ja hyväksytyksi.

Monet meistä ovat etsijöitä ja kulkijoita, on niin vaikeaa löytää itseään ja toista ostoparatiisien ihmisvilinässä. Taloa on käytetty usein kirjallisuudessa ihmisen vertauskuvana. Me rakennamme omaa sisäistä taloamme koko elämämme ajan. Tarvitsemme rakennusaineita, että talostamme tulisi hyvä ja kestävä, meidän näköisemme talo. Jos talomme sortuu, meidän on aloitettava alusta, monta kertaa elämässämme.

Minulla on kesäisin ollut tapana piipahtaa lähellä olevassa kirkossani. Monesti olen saanut nauttia yksin kirkon hiljaisuudesta, olen vaihtanut muutaman sanan oppaan kanssa. Olen elänyt omaa retriittiäni, yksinäistä vaellustani, yrittäen noudattaa päivän hetkien kulkua. Olen sytyttänyt tuohuksen, viettänyt oman rukoushetkeni. Minulla on ollut paikka, jonne mennä, kertoa Jumalalle murheeni ja huoleni ja surkeat epäonnistumiseni. Joskus tuntuu, ettei mitään ole tehtävissä tässä surujen ja riitojen maailmassa. Rukoilla voi aina. Monesti ei ole edes sanoja, voi olla vain hiljaa. Joskus olen tullut kiittämään Jumalaa. On paljon aihetta kiitokseen, siitä hyvästä, mitä kohdalleni tai lähimmäisilleni on sattunut. Haparoiden yritän tavoitella rauhaa ja hiljaisuutta, että jaksaisin taas tehdä työtä ja olla ihmisten parissa. Muistelen kuullesseni, että jo aikomus hyvään riittää, että jokainen voi tulla kirkkoon, virheineen kaikkineen. Minulle on ollut läheinen apostoli Paavalin lause: ”sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen.”

Isä *Slava Skopets*, Lapin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra, sanoi, ettei meidän tarvitse lähteä ulkomaille, Kreikkaan tai Venäjälle, päättäksemme kirkkoon hiljentymään. Pyhiinvaellusmatkan voi tehdä omaan kirkkoon. Rukous kuuluu jokapäiväiseen elämään, voimme tulla hiljentymään hetkeksi keskellä arkisten askareittemme. Tänä kesänä kirkko onkin ollut auki päivittäin, osittain talkoovoimin, seurakuntalaisia, kaupunkilaisia ja matkailijoita varten.

Isä Slava sanoi myös, että kirkko on kuin kynttilä ja

Petsamo-sali on kuin kynttilänjalka. Kynttilän valo loistaa kauemmas kun kynttilä laitetaan kynttilänjalkaan. Kuten kynttilänjalka korottaa ja kohottaa kynttilän, niin Petsamo-sali voi näyttää tietä kauniiseen ortodoksiseseen kirkkomme. Moni ei ole ehkä tiennyt, että Rovaniemeltä löytyy pieni kirkko Ounasvaaran kupeelta. Aiemmin kävellessäni kirkon ohi näin tuohuksien pienten valojen tuikkivan valoa, nyt myös Petsamo-salin kattolamput loistavat kuin kynttilät. Kun talossa palaa valot, se merkitsee, että joku on kotona.

Moni on kysynyt minulta, miten ortodoksisessa kirkossa tulee käyttäytyä. Uusiin paikkoihin meno jännittää, uudet tilanteet ja vieraat ihmiset pelottavat. Pitäkö siellä todella seisoa koko ajan? Eivät ulkonaiset tavat ole tärkeintä, jokainen voi rukoilla mielellään omalla tavallaan ja kunnioittaa toisten uskoa ja käytäntöjä. Ja jos kirkkoon meneminen on liian suuri kynnyks, voi tulla katsomaan Petsamo-salia. Ehkä juoda kahvit, ehkä jutella, ehkä viettää hetken yksin rauhallisessa ja hiljaisessa salissa.

Tuloaulassa on näyttelytila vaihtuville näyttelyille. Ensimmäinen näyttely kertoo vanhasta Petsamosta ja näin myös Lapin seurakunnan hengellisistä juurista. Näyttely on huolella ja taidokkaasti koottu vanhoista valokuvista. Se on kertomus sekä tavallisten petsamolaisien että luostarin ja sen asukkaiden elämästä. Kuvataan luostarin munkkeja opintiellä, kehräävä kolttavaimo, jopa kahden presidentin vierailut luostariin. On mielenkiintoista saada rauhassa tutustua entisiin, koviinkin aikoihin. Käynti on avartava kokemus, kappale pohjoisimman Suomen historiaa. Näin ortodoksinen seurakunta haluaa näkyä ja olla mukana myös Rovaniemen kulttuurielämässä.

Kaunis paikka antaa mahdollisuuden etsiä kauneutta omaan elämäämme. Se on kuin siunaus, jonka olemme saaneet. Olemme saaneet uuden mahdollisuuden kohdata. Nyt me olemme rakentajia, rakennuspuuhien

edessä, yhteisön rakentamisen. Kohtaaminen on myös haaste. On vaikeaa elää sovussa ja kunnioittaa toisia, sietää erilaisuutta, sietää itseään. Vaatii kärsivällisyyttä oppia elämään rinnakkain, riippumatta siitä, mistä olemme lähtöisin, mistä perheemme ja sukumme ovat lähtöisin. Eikö erilaisuus ole rikkaus? Yhteisössä tarvitaan monenlaisia ihmisiä. Voimme olla kuulolla, mihin juuri minua tarvitaan, omien voimiemme mukaan. Voimme olla läsnä toisillemme, etsiä oikeita ihmissuhteita ja oikeata elämää, todellisia kohtaamisia. Voiko tulla omaksi itseksi ilman toisia, emmekö me kohtaaisi toisissa myös oman itsemme? Tämä on kova läksy minulle, joka olen ajoittain liikaakin vaalinut omaa yksinoloani. Pelkään, että menetän oman hiljaisuuteni, että kadotan itseni.

Muistan, miten sydämellisesti aikoinaan eräs karjalainen nainen toivotti minut tervetulleeksi seurakuntaan. Hän teki paljon työtä seurakunnan ja yhteisön eteen. Rakkaudesta, niin hän sanoi. Kun kirkossa luetaan rukous heidän puolestaan, jotka rakastavat huoneesi kauneutta, ajattelen häntä. Avara sydän on lahja. Petsamo-sali on myös kutsu kaikille seurakuntalaisille.

Tänä kesänä kirkolla on näkynyt liikettä, pieniä porukoita, yksinäisiä kulkijoita, naisia tekemässä käsitöitä Petsamosalissa. Minä sain viedä ensimmäisen lapsenlapseni tutustelukäynnille kirkkoon, jossa hän katseli rauhallisena kynttilöiden tuikintaa. Kirkossa on pidetty lyhyitä puolen päivän rukouspalveluksia, joihin olen joskus mennyt mukaan. Meitä ei ole ollut monta, olemme sytyttäneet tuohukset, kirkonopas tai joku toinen on lukenut kulloisenkin päivän kolmannen hetken rukoukset. Jos olen jäänyt kotiin, olen avannut radion ennen kello kahtatoista ja kuunnellut selostajan rauhallista ääntä: ”Turun tuomiokirkon kellot soittavat kello kahdentoista lyönnit. On puolen päivän hetki.” Vanhan perinteen mukaan kellot kutsuvat ihmisiä rukoilemaan. Olen yrittänyt hiljentyä pieneksi hetkeksi ja muistaa läheisiä rukouksin.

Ihmisen vastuullisuus luomakuntaa kohtaa

Ortodoksisen kirkkovuosi alkaa bysanttilaisen perinteen mukaisesti syyskuun ensimmäisenä päivänä. Ekumeenisessa patriarkaattissa kirkkovuoden ensimmäinen päivä on kahdenkymmenen vuoden ajan ollut myös ortodoksisen ekologisen ajattelun ja opetuksen päivä.

Modernin maailman erityishuolenaihe on ihmisen monin tavoin ongelmallinen suhde elinympäristöön. Jokien, järvien ja ilman saastuminen, luonnonvarojen ehtyminen, taudit, nälänhätä ja monet muut luonnonilmiöt todistavat maailman ekologisesta kriisistä. Kriisin aiheuttama levottomuus näkyy tavallisesti kansainvälisten järjestöjen moninaisissa raporteissa ja ekologien loputtomissa keskusteluissa ympäristökriiseistä ja niiden ratkaisumalleista. Ratkaisujen rajat liikkuvat paremmasta teknologiasta romanttiseen "takaisin luontoon" lähestymistapaan.

Pyhien isien teologiassa luonto nähdään Jumalan luomistyön tuloksena. Ihmisen ja luonnon yhteiselo rakentuu ystävälliseen suhteeseen, ei ristiriitaan, jossa ihminen orjuuttaa ja alistaa luontoa.

Bysanttilaisessa liturgiassa elämässä vallitsee sopusointu luomakunnan aistittavissa olevien ja älyllisten aineiden välillä. Bysantin kirkon ikonografiassa korostuu ihmisen ja luomakunnan läheinen suhde.

Krysostomos: Otatko vierasta omaa? En pysy vaiti.

Pyhittäjä *Simeon Uusteologi* (k.1022) kiinnitti jo 900-luvun lopulla huomiota evankeliumin opetuksen vastaiseen ihmisten luomakunnan väärinkäyttämiseen. Hän osoitti sanansa aikansa rikkaille, jotka olivat sokaituneet ylellisestä elämäntavasta. Pyhittäjä opetti, että ihmisellä on taipumus hallita mielivaltaisesti sosiaalista ja luonnollista ympäristöään. Simeonin mielestä omaisuuden väärinkäyttö synnyttää yhteiskunnassa vakavia yhteisöllisiä ongelmia. Hänen näkemyksensä ovat saman-

henkisiä kuin pyhän Johannes Krysostomoksen (k. 407) opetukset Antiokiassa ja Konstantinopolissa.

Pyhä Johannes Krysostomos luonnehti sanoja "minun ja sinun" sydämettomiksi, koska näiden sanojen ensimmäiset lausujat aloittivat tässä maailmassa luke-mattomat sodat. Kirkkoisän mukaan on äärimmäisen julmaa, että joku ihminen omaksuu rikkaan elämäntavanteen, kun samanaikaisesti hänen ympärillään on köyhiä ja nälkäisiä. Krysostomos muistutti jatkuvasti rikkaita heidän velvollisuudestaan huolehtia köyhistä lähimmäistään. Hänen teologinen opetuksensa sosiaalisen muutoksen välttämättömyydestä kasvoi kirkon pääsiäis-sanomasta. Koko kristityn elämä oli kirkkoisän mielestä tarkoitettu uudistettavaksi ja eheyttäväksi.

Pyhä Johanneksen evankeliumin mukaisesta opetuksesta huokuu "muutos parempaan", joka rakentuu ihmisen jumalallisen vapauden toteuttamiseen niin henkilökohtaisessa kuin yhteisöllisessä elämässä. Krysostomos ajoi munkkina ja askeettina yhteiskunnassa köyhyyden ja omistamattomuuden ihanetta. Hänen sosiaalinen tietoisuutensa yhdistyi teologiseen käsitykseen Jumalan ja ihmisen suhteesta. Hänen mielestään köyhien kärsimys johtui paljossa rikkaiden ihmisten ahneudesta ja piittaamattomuudesta. Kirkkoisän mielestä ahneus saa ihmiset kokoamaan itselleen rikkauksia. Hän opettaa:

"Monet syyttävät minua sanoen: 'Olet rikkaiden kimpussa.' Ovathan hekin köyhien kimpussa. Olen kyllä rikkaiden kimpussa, mutta en rikkaiden, vaan rikkautta pahoin käyttävien. Sanonhan aina, en herjaa rikkaita, vaan riistäjiä. Toista on rikas ja toista riistäjä, toista varakas ja toista ahnehtija. Pidä asiat erossa äläkä sekoita yhteen sekoittamatonta. Oletko rikas? En minä estä. Oletko riistäjä? Syytän. Otatko vierasta omaisuutta? En pysy vaiti."

Pyhän Johanneksen ja pyhittäjä Simeonin opetukset ovat

ajankohtaisia. Suomalainen yhteiskunta on muuttunut viime vuosina entistä eriarvoisemmaksi. Suomalaisten väliset toimeentuloerot ovat kasvaneet jo useana vuonna peräkkäin. Tämä vaikuttaa erityisen kipeästi lapsiin ja nuoriin. Asiantuntijoiden mukaan noin 150 000 lasta elää köyhyysrajan alapuolella.

Erojen kasvu johtuu lähes yksinomaan siitä, että parhaimmassa taloudellisessa asemassa olevan 10 prosenttia suomalaisista on lisännyt eroa muihin. Syynä on omaisuustulojen voimakas kasvaminen. Osingoista ja myyntivoitoista noin 70 prosenttia keskittyy suurituloisimmalle kymmenesosalle. Jos nykyiset tuloerot edelleen kasvavat, luottamus yhteiskunnallisten instituutioiden oikeudenmukaisuuteen heikkenee ja yhteiskunnalliset ongelmat kasvavat entisestään.

Pyhä Johannes Krysostomos torjui voimallisesti varallisuuden kuluttamisen ylellisyyteen, koska se vähentää rikkaiden halua osoittaa armeliaisuutta. Rikkaus on ihmiskunnalle vaarallinen taakka, joka orjuuttaa sielun ja estää sitä palvelemasta Jumalaa ja lähimmäistä. Kirkkoisän mielestä rikkaalla on omaisuutta siksi, että hän jakaisi sen köyhien kanssa. Jos hän ei osoita armeliaisuutta köyhälle, hänet tuomitaan viimeisellä tuomiolla varkaan tavoin.

Jumala on koko ihmiskunnan Isä

Pyhittäjä Simeon Uusteologi jatkaa bysanttilaisten isien opetusperinnettä, jossa Jumalan antama aineellinen maailma nähdään lahjana ja siunauksena. Ihminen on Jumalalle vastuussa siitä, että hän suojelee luomakuntaa. Ihminen näkee syntiinlankeemuksen seurauksena luomakunnan ja sen aineellisen hyvydet itsenäisinä asioina. Hän kieltäytyy tulkitsemasta niitä rakkauden kautta.

Pyhittäjä Simeon opettaa, että ihmisen tulee elää maailmassa askeettisesti. Hänen ruokansa, vaatteen- ja asumisensa on oltava yksinkertaista. Ihmisen on luovuttava itsekkäistä ja itse-rakkaasta kulutuksellisesta ja

nautinnollisesta elämänsenteesta. Luopuessaan elämän väärästä asenteista ihminen näkee vähä kerrassaan luomakunnan aineelliset hyvydet Jumalan rakkauden toimintana.

Pahuus toimii ihmisielussa ja yhteiskuntien sosiaalisissa rakenteissa. Pahuus saastuttaa ja turmelee ihmisten pyrkimykset hyvään myös kirkossa. Jos ihminen torjuu Jumalan rakkauden toiminnat, hänestä tulee "Jumalan vihollinen", jolla on kuolettava suhde ympäröivään maailmaan. Hän alistaa maailman yksilöllisen älynsä välikappaleeksi. Hän asettuu luomakunnan yläpuolelle, ja tältä paikaltaan hän tutkii tieteellisesti luontoa sekä hallitsee sitä teknologiallaan.

Pyhittäjä Simeon Uusteologin mielestä ahneus, saisuus ja kulutuksellinen elämänsenne aiheuttavat yhteiskunnallista epäoikeudenmukaisuutta eikä niillä ole sijaa todellisen kristityn elämässä. Bysantin kirkon liturgiset tekstit ohjaavat viisaasti uskovia vuorisäärän hengessä huolehtimaan Jumalan meille antamista lahjoista. Näiden lahjojen ryöstäminen on ekologista syntiä, johon me syyllystymme jatkuvasti.

Bysantin kirkon eukaristiset rukoukset julistavat ihmisen vastuullisuutta luomakuntaa kohtaan. Vastuullisuus perustuu uskoon, että Jumala on luonnon ja kaiken siinä olevan Luoja. Jumala rakastaa luomakuntaansa ja huolehtii siitä. Ihminen on luotu Jumalan kuvaksi, ja siksi hänen tulee huolehtia luonnosta. Ihmisen tulee Jumalan työoverina seurata Jumalaa luonnon rakastamisessa ja huolehtia kaikin myönteisin voimin siitä, että hän tuntee luontoa eikä hallitessaan tuhoa sitä.

Kirkon usko alkaa Jumalasta ja päättyy häneen.

Jumala ei ole yksinkertaisesti vain meidän Luojamme, hän on myös koko ihmiskunnan Isä. Tie Jumalan luo käy lähimmäisten kautta. Pyhä eukaristia on nykyaikaisen ihmisen kipein kohtaamispaikka, sillä hän elää individualisminsa vankilassa.

Ortodoksisessa kirkossa pyhä liturgia muodostaa sosiaalisen taistelun ytimen. Se määrittää uuden ihmisyyden elämäntavan on itsessään uskovien keskinäisen rakkauden, huolenpidon ja yhteenkuuluvaisuuden sinetti. Kirkollinen yhteisö, seurakunta tai luostari on tarkoitettu terapeutiksi yhteisöksi. Ortodoksisen kirkon terapeuttinen teologia merkitsee palvelemista eikä valtaa. Siellä, missä ihmisten, myös paikalliskirkon jäsenten kesken vallitsee sorto ja pakkovalta, on poikettu kirkon pyhittävästä ja parantavasta menetelmästä.

Kirkkovuoden alkaessa meidän on aihetta syvään katumukseen siitä, että naamioimme itsekkyytemme ja vallanhimomme rakkaudeksi. Pyhän Johannes Krysostomoksen mukaan hyvyys läpäisee jokaisen sanan, teon ja toiminnon, jos ihminen on elämässään avoin Jumalan terapeuttiselle läsnäololle. Silloin emme näe lähimmäistämme mielihyvän ja riiston välineenä vaan Jumalan kuvana, jonka päämääränä on elämä Luojan yhteydessä.

Isä Jarmo Hakkarainen

Ekumeeniset jumalanpalvelukset Oulussa syksyllä 2011

to 6.10. klo 19 ortodoksisessa seurakuntasalissa
to 3.11. klo 19 katolisessa kirkossa
to 8.12. klo 19 Tuiran kirkossa

Oulun ev.-lut. seurakunnat
Oulun katolinen seurakunta
Oulun ortodoksinen seurakunta

Englantilainen sosiologi David Hay osallistui vuonna 2001 Nottinghamin yliopiston "Lasten hengellisyys" -tutkimushankkeeseen. Kolmivuotisessa projektissa havaittiin, että sosiaalisen paineen vuoksi useimmat ihmiset ovat oppineet kätkemään hengellisyytensä tai kutsumaan sitä jollakin toisella nimellä.

Lasten hengellisyyden ravitseminen

David Hay erottaa toisistaan termit "uskonnollisuus" ja "hengellisyys". Ihminen voi olla hyvinkin uskonnollinen, osallistua säännöllisesti uskonnollisiin menoihin, tunnustaa uskontonsa opinkappalet toiseksi, mutta hän ei ole kehittynyt hengellisesti tai ei ole ravinnut omaa hengellisyyttään. Hayn mukaan ihminen voi olla hengellinen, mutta ei ole aktiivisesti mukana minkään uskonnollisen instituution toiminnassa.

Hay määrittelee hengellisyyden herkkyydeksi ja avoimuudeksi metafysiselle todellisuudelle, sille maailmalle, jota ei voida havaita aistein eikä selittää tieteellisen työskentelyn menetelmin.

Hay opastaa ravitsemaan lasten hengellisyyttä kolmella tavalla:

1) Mielen pitäminen avoimena esimerkiksi tarkastelemalla asioita eri näkökulmista.

Hiippakunnan teemavuosi 2011 - Nuoriso

"Ei ole lasta ilman hengellisyyttä"

2) Osallistumalla säännöllisesti rukous- ja hartaushetkiin (esim. ruoka- ja iltarukoukset, jumalanpalvelukset).
3) Harrastamalla taideaineita (musiikki, kuva- ja ilmaisutaitteet).

Rakkautta, luottamusta, turvallisuutta ja rukousta

Puhuessaan lasten uskontokasvatuksesta David Hay korostaa, että uskonnollisuuden välittyminen sukupolvelta toiselle edellyttää ihmisten välistä tunnesidettä. Näin ollen koulu- ja kotikasvatuksella on erilaiset lähtökohdat.

Virolainen Maare Tamm, joka on kirjoittanut kansainvälisiin tutkimuksiin perustuvia tutkimuksia lasten ja nuorten uskonnollisesta maailmasta, korostaa vanhempien merkitystä lasten uskonnollisina kasvattajina. Hänen mukaansa lastenhuone on uskon kehto ja vanhemmat lapsen ensimmäinen papisto. Vanhemmat luovat lapsensa ja Jumalan välille suhteen rukoillessaan yhdessä lastensa kanssa. Perheen yhteisten

rukoushetkien avulla lapsi voi oppia kokemaan, että "joku" suojelee häntä silloinkin, kun vanhemmat ovat poissa hänen läheisyydestään. Lapselle syntyy luottamus "Johonkin" ja turvallisuuden tunne siitä, että hänen elämässään on läsnä näkymätön, mutta aistittava "Joku". Tammin mukaan luottamus ja turvallisuus ovat tärkeitä uskonnollisen elämän syntymiselle ja kehittymiselle.

Yhteisen rukouselämän lisäksi Tamm korostaa perheen rakkautta, turvallisuutta ja lämpöä. Perheenjäsenten keskinäinen rakkaus luo lapselle turvallisuuden tunteen ja luottavaisen asenteen elämään ja ympäröivään maailmaan. Rakkaus luo perustan lapsen uskonnolliselle kasvamiselle ja kehittymiselle.

Uskonto tukee lasten mielenterveyttä

Tampereen yliopiston lastenpsykiatrian professori Tuula Tamminen tarkastelee uskontoa lapsen psyykkisen kehityksen ja mielenterveyden näkökulmasta. Tutkimuksissa on havaittu, että uskonto tukee lasten mielenterveyttä. Kun haastateltiin lapsia siitä, miten selvitä vaikeasta tilanteesta (esimerkiksi koulukiusaamisesta) havaittiin, että Jumalaan uskovien lasten selviytymisstrategiat olivat terveempiä kuin niiden lasten, jotka eivät löytäneet itseään suurempaa voimaa avukseen.

Tamminen kuvaa sekä varhaislapsuuden että uskonnon osuutta ihmisen moraalikehityksessä. Ensimmäisen elinvuoden aikana lapsi oppii, mitä toisella saa tehdä. Toisen ja kolmannen ikävuoden aikana opitaan, mitä toiselle ei saa tehdä. Ihmisen loppu elämä muodostuu näiden kahden asian pohtimisesta. Mikäli ei- ja kyllä- vastausten pohtiminen jää sääntöjen ja kieltojen varaan, niin moraalikehityk-

sen pohja kehittyi sekavaksi, kapeaksi ja juridiseksi. Uskonnot auttavat ihmistä ymmärtämään miksi on tärkeää olla hyvä ihminen ja mitä hyvä ja paha globaalisesti merkitsevät.

Murrosikäisten taipumus uskoa kehittyi yhdessä identiteetin kypsymisen kanssa. Nuoren yhteys uskuntoon auttaa identiteetin kehittymistä, koska uskonto auttaa ihmistä löytämään oman paikkansa maailmassa, Tamminen sanoo.

Uskonto auttaa vanhempia kasvatustehtävässä

Lapselle tarjottavat jumalakäsitykset ovat vanhemman ja lapsen kiintymyssuhteen kaltaisia. Jumalakäsitys tukee lapselle tärkeitä asioita. Uskonto antaa vanhemmille tukea mm. siihen, miten lapsia kasvatetaan yhteisöllisesti omaksumaan sääntöjä ja rajoja. Uskonto myös auttaa vanhempia kantamaan käsitystä siitä, että jokaisella on oma paikkansa maailmassa. Tutkimukset nostavat esiin, että suuret uskonnot tukevat vanhempia näiden kasvatustehtävissä. Monoteististen uskontojen viesti Jumalan rakkautta lapsia kohtaan koetaan vanhempien kasvatustyötä tukevana opetuksena.

Marita Sjöberg

Lähde: David Hay: *Spirit of the Child. Helsingin-symposium, Helsingin yliopisto, 2002.*

Ortodoksisen Opiskelijaliitto ry:n parisuhdeseminaari Joensuussa 15.-16.10.2011

Parisuhdeseminaarissa kuullaan asiantuntijoiden luentoja, sekä osallistutaan työpajoihin ja keskustellaan seurustelusta, avioliitosta ja parisuhteesta ortodoksisesta näkökulmasta osana kirkon elämää.

Puhujina mm.

- Isä Tuomas Järvelin
- psykologi Outi Tammi (Omat vuorovaikutustavat ja asenteet - mahdollisuus muutokseen)
- Satu Timonen ja Arto Latvaniemi (Seksuaalisuus)
- Riikka Patrikainen ja Ioannis Lampropoulos (monikulttuurinen parisuhde)
- Heidi Kusmin-Bergenstad

Elämän leipä

JOULUPAASTOKERÄYS
tukee lasten ruokailua Karjalassa ja Keniassa 15.11.-31.12.2011.

Lapsen elämä on leivästä kiinni

Perinteisen joulupaastokeräyksen kohteena on ruokaturva karjalaisten ja kenialaisten lasten parissa. Päivittäinen lämmin ateria turvaa lapsille ja nuorille paremman kasvun ja kehityksen. Yhteisen aterian äärellä opitaan jakamista ja yhteisössä elämistä.

LEIVO LEIPÄÄ 15.11.-31.12.2011
Ortaidin keräystili: OP 548005-223308
Viite: 12108
Keräyslupa: 2020/2010/4109
Lisätietoja: www.kirkkotoimii.fi/ortaid
www.kirkkotoimii.fi/missio

Oulun seurakunnan raamattupiiri

Oulun seurakunnan raamattupiiri jatkaa toimintaansa. Ryhmässä tutustutaan Johanneksen evankeliumiin kirkon tradition valossa. Piiri on tarkoitettu kaikenikäisille Raamatusta kiinnostuneille. Mukaan tarvitset Raamatun ja muistiinpanovälineet. Piiri kokoontuu joka toinen tiistai klo 18.00 seuraavasti: 11.10., 25.10., 8.11., 22.11., 13.12. Tervetuloa pyhien kirjoitusten äärelle Oulun ortodoksisen seurakuntakeskukseen, Torikatu 74, kerhohuone 2. Raamattupiiriä vetää teologian opiskelija, hiippakuntasihtööri Johannes Mäntymäki. Lisätietoja Oulun seurakunnan nettisivuilta.

Kalajoella tsasounahanke

Kalajoen ortodoksisen rukoushuoneen kannatusyhdistyksen tavoitteena on rakennuttaa ortodoksinen tsasouna Kalajoen Särkille, Matkailutien varteen. Suunnitelman mukaan tila vihittäisiin käyttöön pääsiäisenä 2013.

Kalajoen tsasounan hankkeen koordinaattorina toimii alkujaan lappeenrantalainen *Pirjo Keronen*, joka muutti Kalajoelle miehensä *Arin* kanssa jokunen vuosi sitten. Pirjo on aktiivinen luterilaisen kirkon jäsen, jolla on kokemusta ”kirkon rakentamisesta”. Saksassa asuessaan hän perusti 1980-luvulla yhdessä erään ylivieskalaisen naisen kanssa aktiivisesti toimivan suomalaisen seurakunnan Karlsruhesiin.

Kun viime vuonna heti joulun pyhien jälkeen kokoonnuttiin Kalajoella virallisesti keskustelemaan tsasounan rakennushankkeesta, niin siinä yhteydessä tietyt ihmeteltiin kuinka ”kirkollinen ruotsi” eli aktiivinen luterilaisen seurakunnan jäsen on päätenyt ortodoksisen tsasounan rakennushankkeen vetäjäksi?

Idea syntyy

Pirjon ortodoksisen aviomiehen, *Arin*, haaveena on ollut jo pitkään saada ortodoksinen kirkko omalle kotikonnulle. Lähin ortodoksinen tsasouna on vähintään 60 km:n päässä Raahessa. Haave alkoi konkretisoitumaan *Arin* tavattua Kalajoelle kotiutuneen venäläisen kuvataiteilijan, *Olga Orelin*, joka valitteli *Arille*, ettei seudulla ole ortodoksista rukoushuonetta. ”Perustetaan sitten sellainen”, *Ari* heitti *Olgalle*.

Tästä heitosta alkoi idean kehittäminen ja kirkon rakentamisen vakava suunnittelu: ”Perustetaan yhdistys ja rakennetaan kirkko!” *Pirjo* tahtoi tulla hankkeeseen mukaan ja koska hänellä oli takanaan jo kokemus seurakunnan perustamisesta niin käytännön kuin teoriankin tasolla, oli luontevaa sälyttää pää-

vastuu hankkeen vetämisestä hänen hoidettavakseen.

Tsasouna-hanke etenee

Asiat lähtivät etenemään lumivyöryn tapaan, *Pirjo* toteaa. Viime vuoden marraskuussa perustettiin Kalajoen ortodoksisen rukoushuoneen kannatusyhdistys. Joulukuussa 2010 *Ari* ja *Pirjo* tapasivat Oulun ortodoksisen seurakunnan silloisen kirkkoherran, isä *Bogdan Grosun*, jolle he kertoivat suunnitelmastaan. Metropoliitta *Panteleimonille* ortodoksisen tsasounan rakentamishanke esiteltiin Kalajoella 17. päivä joulukuuta 2010, minkä jälkeen lähetettiin kaupungin viranomaisille kirjallinen hakemus tontin saamiseksi.

Hakemus käsiteltiin heti. Tammikuussa kaupunginjohtajalta ja rakennus- ja kaavoituspäälliköltä tuli tieto, että hankkeelle luovutetaan tontti Kalajoen Särkien Matkailutien varrelta nimellistä vuokraa vasten. Reunaehtona on kuitenkin, että rukoushuoneen rakentaminen tulee aloittaa kahden vuoden kuluessa, muussa tapauksessa hanke raukeaa kaupungin puolesta.

Monien asioiden summa

”Ovet näyttävät avautuvan tsasounan rakentamiselle kuin sadussa”, *Pirjo* hymyilee. Taustalla on monta tekijää, jotka vauhdittavat asian etenemistä. Ensinnäkin Kalajoen luterilaisella seurakunnalla on vuosia ollut suunnitteilla ”Hiekkakirkko”-hanke, jota varten oli perustettu kiinteistöosakeyhtiö. Monet tahot olivat ennättäneet lahjoittaa rahaa hiekkakirkon rakentamiseksi, mutta sitten tuli 90-luvun taloudellinen lama eikä rahoitusta saatu-kaan kokoon.

Toisekseen Kalajoelta puuttuu matkailijoiden hiljentymisspaikka. Tänä vuonna Kalajoelle odotetaan miljoonaa turistia. Venäjänkielisten matkailijoiden osuus kasvaa jatkuvasti. Kalajoen kaupunki ja takäläiset matkailuyritykset

ovat hankkeesta kiinnostuneita matkailun vuoksi ja luterilainen seurakunta hiljentymisspaikan vuoksi.

Taloudellisen ja hengellisen aspektin lisäksi Kalajoen ortodoksisen rukoushuoneen kannatusyhdistyksellä on myös hyvin tärkeä yhteiskunnallinen ulottuvuus: maahanmuuttajien kotouttaminen ja suomalaiseen yhteiskuntaan integroiminen.

Pirjo tietää aiempien yhteyksiensä perusteella, että paikallisella venäjänkielisellä väestöllä on potentiaalia vaikka mihin, mutta siitä huolimatta he tuntevat itsensä yhteiskunnasta syrjäytyneiksi.

Rahoitus

Kaikki nämä edellä mainitut asiat yhdessä mahdollistavat tsasouna-hankkeen, summaa *Pirjo*. Tsasounan rakentamishankkeen budjetti on 140 000 euroa. EU:lta haettiin Leader-animuksena rahaa heinäkuussa ja loppuosa kuluista kerätään erilaisilla tempauksilla kuten konserteilla, sponsori-hakemuksilla, yhdistyksen jäsenmaksuilla ja rahanke-räyslippailla. Leader-rahaa EU myöntää, koska hanke tukee kulttuuri- ja matkailutoimintaa, kun taas Kalajoen kaupunki ei myönnä avustusta, koska hanke on uskonnollista toimintaa.

Kalajokelainen Ammattiopisto Artema suunnittelee järjestävänsä hirsirakennuskurssin keväällä 2012, jolloin tsasouna valmistettaisiin kurssityönä. Paikalliset ovat jo luvanneet lahjoittaa puuta tsasounaa varten. ”Ja tontin vuokratulot voidaan vuosittain esimerkiksi kahta häättilaisuutta varten”, *Pirjo* laskee.

Kirkollinen toiminta

Kannatusyhdistyksen tavoitteena on rakentaa ja ylläpitää tsasouna. Muusta toiminnasta vastaa alueen ortodoksinen väestö. Oulun ortodoksisen seurakunnan jäseniä Kalajoella on vain 15, mutta tämän lisäksi alu-

eella asuu runsaasti seurakuntaan rekisteröimättömiä venäjän- ja bulgariankielisiä ortodokseja.

Kesä- ja heinäkuussa Kalajoen tsasounan rakentamisesta kiinnostuneet niin ortodoksit kuin luterilaisetkin paikalliset kokoontuivat toimittamaan Kiitosakattoksen kolmena tortai-iltana luterilaisen seurakunnan kappelissa. Kuumista kesähelteistä huolimatta paikalle kokoontui kymmenkunta rukoilijaa. Palvelusten jälkeen harjoiteltiin laulamaan ortodoksisten jumalanpalvelusten veisuja suomeksi ja slaaviksi.

Syksyllä alkaa säännöllinen ortodoksinen jumalanpalveluselämä. Kalajoen luterilaisessa kappelissa tullaan maallikkovoimin toimittamaan viikottain kiitosakattistos sekä suomen-että slaavinkielellä vuoden ympäri. Lisäksi *Pirjo* ja *Ari* ovat perustamassa laulu-yhtyettä, jonka tavoitteena on kokoontua säännöllisesti harjoittelemaan ortodoksista kirkkomusiikkia.

”Niin monta positiivista asiaa on tapahtunut hyvin lyhyessä ajassa. Luoja on tämän asian takana, muuten ei asia näin etene!, vakuuttaa *Pirjo* ja toivottaa lämpimästi ihmiset tervetulleiksi palveluksiin ja kuoroharjoituksiin.

Marita Sjöberg

Kalajoen ortodoksisen rukoushuoneen kannatusyhdistys: tsasouna@hotmail.fi

Pirjo 050-46 36 141
Ari 044- 51 52 601

www.kalajoenrukoush.nettisivu.org

Ikoni- maalau- toiminta Oulun seudulla

Oulun ortodoksisessa seurakunnassa vuodesta 1976 lähtien aktiivisena toiminut ikonikerho on näkyvä ortodoksisen tradition ilmentäjä ja perinteen vaalija seurakunnan alueella. PSHV:n alajärjestönä toimiva Oulunseudun Ikonimaalarit yhdistys perustettiin vuonna 1989 ja rekisteröitiin lopulta vuonna 2010. Yhdistyksen päätavoitteena on vaalia bysanttilaisen perinteen mukaista ikonimaalausta Oulun ja sen ympäristön alueella herättämällä kiinnostusta, edistää ja ylläpitää ikonimaalaustoimintaa jäsentensä keskuudessa, auttaa jäsenistöä käytännön työssä ja tuottaa ikoneita seurakunnan hyväksi. Yhdistyksen toimintaan ovat tervetulleet kaikki ikonimaalauksesta kiinnostuneet ja sitä harrastavat henkilöt.

Ikonikerho kokoontuu seurakuntasalissa lauantaisin seuraavasti:

Perinteiset ikonikerhot klo 10-14:
15.10, 29.10 ja 12.11.

Syksyn erikoisohjelma:

25.-27.11. Alexander Wickströmin ohjaamana ikonipiirustuskurssi. Tarkempi ohjelma ja informaatio luetavissa myöhemmin syksyllä ikonikerhon netti-sivuilla ja tiedustelemalla ohjaajilta.

10.12 Ikonikerho ja joulunalusjuhla klo 14-18 ja ikonien siunaus vigilian yhteydessä.

Ikonikerhojen toiminnasta saa lisätietoa yhdistyksen sivuilta www.ikonimaalarit.fi

Tervetuloa mukaan.

Heljämarja Surcel
Ikonikerhon puheenjohtaja

Oulun metropoliitta Panteleimon toimitti kirkkojärjestyksen säätämän seurakuntatarkastuksen Kiuruvedellä perjantaina 20.5.2011. Metropoliitta määräsi tarkastuksen yksipäiväiseksi, joka suoritettiin luottamushenkilöiden kuulemistilaisuutena. Tarkastuksen aiheena oli kirkollishallituksen 29.3.2011 tekemä päätös, jonka mukaan seurakunta lakkautetaan vuoden 2015 lopussa.

Tarkastuksessa kirkon keskuhallintoa edustivat kirkkoneuvos Risto Ikäheimo ja kirkon taloudenhoitaja Paavo Kokotti. Tarkastuksen sihteerinä toimi Oulun metropoliitan kanslian hiippakuntas sihteeri Johannes Mäntymäki. Seurakuntaa edustivat kirkkoherra Andreas Petsalon johdolla seurakunnan neuvoston- ja valtuuston jäsenet

Marttyyri Thalelaioksen muistopäivänä tarkastusseurue ja seurakunnan edustajat kokoontuivat klo 15.00 Kiuruveden Pyhän Nikolaoksen kirkkoon. Pyhäkössä toimitetun rukoushetken jälkeen perehdyttiin hahmottamaan seurakunnan tulevaisuutta.

Kiuruveden seurakunnan tulevaisuus

Kirkollishallitus turvaa Kiuruveden seurakunnan talouden vuosina 2012–2015 myöntämällä seurakunnalle 20 000 euron avustuksen vuodessa. Avustuskauden päätyttyä seurakunta lakkautetaan. Samaa päätökseen liittyy myös klausuuli, jonka mukaan; jos kirkkoherran toimi avoimeksi ennen avustuskauden päättymistä, niin sitä ei enää täydetä. Seurakunnan lakkauttamispäätöksen syynä on puhtaasti taloudellinen.

Päätöksen historia

Kiuruveden seurakunnan taloudellinen epävakaus on kiinnittänyt huomiota jo pidemmän aikaa. Ongelma ei ole uusi. Oulun metropoliitan kansliaan toimitettu seurakunnan vuosikertomus vuodelta 1988 toteaa, että seurakunnan jäsenmäärän kehityksessä ”on tapahtunut edelleen vähenemistä.” Jäsenmäärä oli tuolloin 752 henkilöä, jonka jälkeen sen kehitys on jatkunut kielteisenä. 1.1.2009 Kiuruveden seurakuntaan kuului 537 henkilöä. Tilastot osoittavat karua kieltä: seurakuntalaiset joko muuttavat muiden seurakuntien alueille, tai siirtyvät Kristuksessa poisnukkuneiden pyhien joukkoon. Kirkosta eroaminen on ollut vaatima-

Kiuruveden seurakunnan tarkastus

Metropoliitta Panteleimon, tarkastusseurue ja seurakunnan luottamusmiehet Kiuruveden Pyhän Nikolaoksen kirkossa. Kuva: Oulun hiippakunnan kuva-arkisto

tonta, mutta samaa osoittavat myös liittymistilastot. Myös kastettujen määrä on pysynyt vaimeana.

Seurakunnan ilmapiiri on valoisa ja myönteinen. Negatiivinen jäsenkehitys selittyne lähinnä seurakuntalaisten korkealla ikäprofiililla ja kirkkoon liittymisen matalalla tendenssillä. Maamme väestömuutoskehitys on myös vaikuttanut jonkin verran pastoraaliseen toimintakentän kaventumiseen.

Kiuruveden seurakunnan aleneva jäsenmäärä on heijastellut myös sen taloudelliseen tilanteeseen. Heikosta kassakehityksestä johtuen sen toimintaedellytyksiä on aivan erityisellä huolellisuudella tarkasteltu kahdessa edellisessä seurakuntatarkastuksessa, vuosina 2000 ja 2006. Hiippakunnan edellinen piispa esitti ensin mainitussa tarkastuksessa seurakuntien yhteistyön tiivistämistarpeen taloudellisten kulujen säästämiseksi.

Viisi vuotta metropoliitta Ambrosiuksen suorittaman tarkastuksen jälkeen, kirkollishallitus kiinnitti huomiota edelleen jatkuvaan ongelmaan. Seurakunnan kirkollisverotulojen kapeus ja siitä seuraava heikko talouden joustamattomuus olisi vienyt seurakunnan budjettikriisiin jo vuosia sitten, ilman kirkollishallituksen taloudellista tukea. Kirkollishallitus katsoi vuonna 2005, että seurakunnan kroonistunut taloustilanne tulee korjata. Se lähetti seurakuntaan kirjeen, jossa kirkon hallinto ilmaisi huolensa talouskehityk-

sestä. Seurakunnat luottamusmiehet reagoivat samana vuonna asiaan. He toivoivat erillistä selvitysmiehestä, joka tutkisi erilaiset vaihtoehdot tilanteen ratkaisemiseksi. Seurakunta ilmaisi halukkuutensa jatkaa itsenäisenä. Selvitysmiespyyntöön vastattiin.

Vuonna 2006 pidetyssä seurakuntatarkastuksessa asia nousi luonnollisestikin ykkösiaksi. Tarkastuksen yhteydessä metropoliitta Panteleimon totesi seuraavaa.

– Seurakunta toivoisi itsenäisyyden jatkuvan mutta myös taloudelliset realiteetit on pakko tunnustaa. Mahdollisilla järjestelyillä ei ole tarkoitus aiheuttaa kenellekään mielihapaa, mutta tilanteeseen on puututtava – se ei voi jatkua edelleen samana. Seurakuntien liitokset ovat melko yleisiä. Näin tapahtuu myös toisen kansankirkon puolella. Tilanteiden muuttuessa täytyy niihin myös reagoida. Myös kuntien yhdistäminen muuttaa seurakuntarajoja tahtomatamme.

Puolivuotta tarkastuksen jälkeen kirkollishallituksen istunto kuultuaan selvitysmiestä, päätti antaa Kiuruvedelle vielä neljä vuotta jatkoaikaa. Seurakunta on sen jälkeen joutunut seuraamaan tarkasti likviditeettiään ja joutunut tiukkaan talouskuriin.

Näistä toimista huolimatta, viimeisin käytettävissä oleva Kiuruveden seurakunnan vuosikertomus, vuodelta 2010, toteaa realistisesti, että Suomen

ortodoksisen kirkon pienimmän seurakunnan jäsenistö vähenee ja vanhenee. Asiakirja toteaa, että näköpiirissä oleva kehityssuunta johtaa siihen, että seurakunnan oma kassavirta pysyy vaatimattomana. Vuosikertomuksen mukaan seurakunnan talous oli alijäämäinen.

Tätä taustaa vasten kirkollishallitus on joutunut tekemään tarkastusvuonna (2011) vaikean ja murheellisen ratkaisun tosiasioiden pakottamana: ”Seurakunta lakkautetaan vuoden 2015 lopussa.”

Kirkollinen elämä muuttaa muotoaan

Luottamusmiehet ilmaisivat päätöksen suhteen ymmärtämystä. Reaaliasiat on kohdattava. Samalla murehdiin itsenäisyyden menettämistä. Kirkkoneuvos Risto Ikäheimo valoi luottamusmiehiin toivoa tulevasta:

– Kun seurakunta lakkaa vuoden 2015 lopussa, niin se ei tarkoita sitä, että kirkolliset palvelut ja huolenpito lakkaavat. Nämä asiat tullaan järjestämään kuntoon. Kirkko on ollut pystyssä ennen meitä 2000 vuotta ja tulee olemaan meidän jälkeemmekin. Hallinnollisia muutoksia on sen aikana jouduttu tekemään ja tullaan tekemään. Tämä on hyvä muistaa.

Samansuuntaisia eväitä toi myös kirkon taloudenhoitaja Paavo Kokotti:

– On hyvä muistaa, että seurakuntien aluejakoja joudutaan tekemään monista syistä. Kuntajaot myös vaikuttavat niihin. Asioita ei kannata ylidramatisoida, sillä kirkko koettaa aina turvata seurakuntalaisten palvelut ja kirkollisen elämän jatkumisen. Seurakuntien fuusioitumiset voivat myös piristää ja tuoda uusia mahdollisuuksia niiden elämään.

Seurakunnan kirkkoherra, isä Andreas Petsalo oli valoisin mielin. Hän ilmaisi kiitollisuuttaan kirkollishallitukselle seurakunnan jatkoajasta ja kiitti seurakuntalaisia uhrautuvasta työstä Kristuksen kirkossa.

*Oulun metropoliitan kanslia
Johannes Mäntymäki
Hiippakuntas sihteeri*

Venäjänkieliset ortodoksiset illat Oulussa

Русскоязычные православные вечера состоятся в приходском зале г. Оулу (Торикату 74) в среду 26.10. и в среду 30.11. после вечерних служб.

Vaasan venäjänkielinen ortodoksiakerho

Русскоязычный православный кружок г. Васы

собирается в приходском зале (Koulukatu 45) по вторникам 4.10, 1.11, и 29.11 в 18 ч..

Kokkolan venäjänkielinen ortodoksiakerho

Русскоязычный православный кружок «Вера, Надежда и Любовь» собирается в православной часовне г. Кокколы (Katariinankatu 3) по вторникам 11.10, 8.11, и 13.12 в 18 ч..

Seurakunnanvaltuuston vaalit 2011

Oulun ortodoksinen seurakunta

Seurakunnanvaltuustovaali Oulun ortodoksisissa seurakunnassa 6.-13.11.2011

Oulun ortodoksisissa seurakunnassa toimitetaan seurakunnanvaltuuston jäsenten vaali valtuuston toimikaudelle 2012-2015 seuraavasti:

Sunnuntaina 6.11.2011

Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa, Torikatu 74, klo 12.00-13.00

Vihannin rukoushuoneessa, Vanha Ouluntie 26, klo 16.00-16.30.

Keskiviikkona 9.11.2011

Muhoksen rukoushuoneessa, Kärpöntie 1, klo 16.30-17.00.

Perjantaina 11.11.2011

Martinniemen rukoushuoneessa, Martinniementie 206, klo 14.00-14.30
Kemin kirkossa, Lehtokatu 31, klo 16.00-17.00.

Lauantaina 12.11.2011

Kuusamon ev.lut. srk:n kerhohuoneessa, Kirkkotie 1, klo 11.45-12.15.

Vaalin tulos julkaistaan Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa sunnuntaina 13.11.2011 liturgian jälkeen. Vaalin tuloksen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi seurakunnan ilmoitustaululle kirkkoherranvirastossa.

Seurakunnanvaltuustoon valitaan kaksitoista (12) jäsentä. Seurakunta muodostaa kuusi (6) vaalialuetta.

Valtuustoon valitaan vuoden 2011 vaalissa Oulun vaalialueelta kuusi (6) entinen ääniä saanut henkilö, Vihannin vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut henkilö, Kemin vaalialueelta kaksi (2) eniten ääniä saanutta henkilöä, Haukiputaan vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut henkilö, Muhoksen vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut henkilö ja Kuusamon vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut henkilö.

Vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen on ortodoksisesta kristillisestä vakaumuksesta tunnettu seurakunnan jäsen, joka ei ole vajaavaltainen eikä Oulun seurakunnan päätoiminen työntekijä.

Oulun ortodoksinen seurakunnan vaalilautakunta on laatinut ehdokasluettelon ja arponut ehdokkaiden numerot 22.9.2011 pitämässään kokouksessa seuraavasti:

Ehdokkaat

Oulun vaalialue:

n:o 3 Anna Kouri-Piikivi
n:o 5 Ville Knuutila
n:o 8 Taneli Peltoniemi
n:o 9 Unto Lampinen
n:o 11 Jukka Jokiranta
n:o 12 Juha Suistio
n:o 13 Teuvo Ottavainen
n:o 15 Johanna Heikkilä
n:o 16 Ahti Pyörnilä

Vihannin vaalialue:

n:o 2 Leila Ristiluoma-Tirilä
n:o 6 Heikki Hilakivi

Kemin vaalialue:

n:o 4 Sirkka-Liisa Pennanen
n:o 14 Martti Takalo

Haukiputaan vaalialue:

n:o 7 Anita Valkama

Muhoksen vaalialueelta:

n:o 17 Pertti Marttinen

Kuusamon vaalialueelta:

n:o 10 Seppo Pyy

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 6.11.2011 on täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta vaalialueensa jäsentä kuin kyseiseltä vaalialueelta valitaan jäseniä valtuustoon. Valituiksi tulevat Oulun vaalialueelta kuusi (6) entinen ääniä saanut ehdokasta, Vihannin vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut

ehdokas, Kemin vaalialueelta kaksi (2) eniten ääniä saanutta ehdokasta, Haukiputaan vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut ehdokas, Muhoksen vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut ehdokas ja Kuusamon vaalialueelta yksi (1) eniten ääniä saanut ehdokas. Äänioikeutta saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti. Äänestäjän tulee varautua todistamaan henkilöllisyytensä äänestyspaikalla.

Oulussa 23.9.2011

Marko Patronen
vt. kirkkoherra,
vaalilautakunnan
puheenjohtaja

Kajaanin ortodoksinen seurakunta

Kajaanin ortodoksinen seurakunnan vaalilautakunta on kokouksessaan 22.9.2011 vahvistanut seuraavan ehdokasluettelon ja äänestysnumerot seurakunnanvaltuuston vaaliin 2011

Kajaanin vaalialue

(Ehdokkaan nimi ja äänestysnumero)

Leppänen Keijo Olavi 2
Kulju Seppo Olavi 3
Ivanoff Kaisu-Riitta 4
Seppänen Laila 5
Taurovaara Martti Olavi 6
Hukkanen Johannes Sakari 7
Lappalainen Eeva-Maria 8
Säppi Jyrki Kalevi 9
Mäkiahho Seija Irmeli 10
Tikkunen Veli Matti 12
Tervonen Päivi Marketta 14
Yiangou Andreas Gregoriu 15
Heino Kyösti Tapani 16

Sotkamons vaalialue:

Lustila Anna Liisa 13
Aldea-Partanen Andra 19
Mantsinen Kauko Juhani 20

Kuhmon vaalialue:

Palviainen Martti Juhani 17

Hyrnsälmen, Puolangan, Ristijärven ja Suomussalmien vaalialue:

Kyllönen Ulla Maija 11
Vainio Lea Kaarina 18

Paltamon ja Vaalan vaalialue:

Hiljanen Pekka Arvi 21

Seurakunnanvaltuustoon valitaan yhteensä 12 jäsentä, joista 7 Kajaanista, 2 Sotkamosta, 1 Kuhmosta, 1 Suomussalmelta ja 1 Paltamosta.

Äänestyspaikat ja -ajat:

Kajaanin kirkko su 6.11. klo 13.00 -15.00
Paltamon tsasouna su 6.11. klo 16.00 -17.00
Sotkamons kirkko ke 9.11. klo 16.00 -17.00
Kuhmon kirkko ke 9.11. klo 18.00 -19.00
Ämmänsaaren tsasouna to 10.11. klo 16.00 -17.00

Vaalin tulos julistetaan Kajaanin kirkossa su 13.11. liturgian jälkeen ja asetetaan ilmoitustauluille.

Vaalilautakunta

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta

Kiuruveden ortodoksinen seurakunnan seurakunnanvaltuuston vaali toimikaudelle 2012 - 2015 toimitetaan seuraavasti:

Kiuruveden Pyhän Nikolaoksen kirkossa su 6.11.2011 klo 10 alkavan liturgian jälkeen klo 11:30 - 12:30

Pyhäsalmen rukoushuoneessa su 6.11.2011 klo 13:30 - 14:00.

Vaalitoimitus jatkuu Karvoskylän Kristuksen kirkastumisen kirkossa su 13.11.2011 klo 10 alkavan liturgian jälkeen klo 11:30 - 12:30

Kytökylän rukoushuoneessa su 13.11.2011 klo 13:30 - 14:00.

Vaali päätetään ja vaalin tulos julkaistaan Kiuruveden Pyhän Nikolaoksen kirkossa su 13.11.2011 klo 15:30 ja virallisella ilmoituksella seurakunnan ilmoitustaululla. Seurakunnanvaltuustoonva-

litaan yhdeksän (9) jäsentä. Seurakunta muodostaa kaksi (2) vaalialuetta.

Valtuustoon valitaan vuoden 2011 vaalissa I vaalialueelta neljä (4) eniten ääniä saanutta ehdokasta ja II vaalialueelta viisi (5) eniten ääniä saanutta ehdokasta.

Vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen on ortodoksisesta kristillisestä vakaumuksesta tunnettu seurakunnan jäsen, joka ei ole vajaavaltainen eikä seurakunnan päätoiminen työntekijä.

Kiuruveden ortodoksinen seurakunnan vaalilautakunta on laatinut ehdokasluettelon ja arponut ehdokkaiden numerot 23.9.2011 pitämässään kokouksessa seuraavasti:

Ehdokkaat:

I vaalialueelta / Kiuruveden kaupungista

N:o 6 Sirkka Hyvönen Kiuruvesi
N:o 18 Anu Lohva Kiuruvesi
N:o 5 Jukka Manninen Kiuruvesi
N:o 2 Tellervo Manu Kiuruvesi
N:o 15 Sanni Maskonen Kiuruvesi
N:o 7 Leena Pietikäinen Kiuruvesi
N:o 9 Lauri Toivonen Kiuruvesi

II vaalialueelta / Kiuruveden seurakunnan muut kunnat ja kaupungit (Pyhäjärvi, Reisjärvi, Sievi, Kärsämäki, Pyhäntä, Haapavesi, Haapajärvi, Nivala, Ylivieska)

n:o 12 Marja-Leena Maksimainen, Pyhäjärvi
n:o 17 Aune Niemelä Kärsämäki
n:o 14 Jarmo Pylkkönen Nivala
n:o 8 Aki Päivinen Haapavesi
n:o 10 Gennady Ryda Nivala
n:o 16 Tarja Saukonoja Nivala
n:o 4 Irma Somero Ylivieska
n:o 13 Ritva Suotula

Seurakunnanvaltuuston vaalit 2011

Haapavesi
n:o 3 Pekka Taskinen
Ylivieska
n:o 11 Irina Trifonova
Pyhäjärvi

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 6.11.2011 on täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnanjäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä, Jokainen äänioikeutettu voi äänestää niin monta vaalialueensa ehdokasta kuin kyseiseltä alueelta valitaan jäseniä valtuustoon, I vaalialueelta neljää (4) ja II vaalialueelta viittä (5) ehdokasta. Valituiksi tulevat I vaalialueelta neljä (4) eniten ääniä saanutta ehdokasta ja II vaalialueelta viisi (5) eniten ääniä saanutta ehdokasta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttäen vain henkilökohtaisesti.

Kiuruvedellä 23.9.2011

khra Antero Petsalo
vaalilautakunnan
puheenjohtaja

Vaasan ortodoksinen seurakunta

Seurakunnanvaltuustovaali Vaasan ortodoksisessa seurakunnassa 6.-13.11.2011

Vaasan ortodoksisessa seurakunnassa toimitetaan seurakunnanvaltuuston jäsenten vaali valtuuston toimikaudelle 2012–2015 seuraavasti:

Sunnuntaina 6.11.2011
Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa kello 11.45–12.45

Keskiviikkona 9.11.2011
Lapuan pyhän Serafim Sarovilaisen rukoushuoneelle kello 16.30–17.00,

Seinäjoen kaupungintalolla, Alvarinpohja 1, kello 18.30–19.00.

Torstaina 10.11.2011 Kokolan pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuoneessa kello 17.30–18.00, Pietarsaaren profeetta Eliaan ja pyhän Annan rukoushuoneessa kello 19.00–19.30.

Vaalin tulos julkaistaan Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa perjantaina 11.11.2011 kello 18.00. Vaalin tuloksen sisältävä pöytäkirja valitusosoituksineen asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi seurakunnan ilmoitustaululle kirkkoherranvirastossa.

Seurakunnanvaltuustoon valitaan yhdeksän(9) jäsentä. Seurakunta muodostaa yhden vaalialueen.

Valtuustoon valitaan vuoden 2011 vaalissa yhdeksän(9) eniten ääniä saanutta henkilöä.

Vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen on ortodoksisesta kristillisestä vakaumuksesta tunnettu seurakunnan jäsen, joka ei ole vajaavaltainen eikä Vaasan seurakunnan päätoiminen työntekijä.

Vaasan ortodoksinen seurakunnan vaalilautakunta on laatinut ehdokasluettelon ja arponut ehdokkaiden numerot 22.9.2011 pitämässään kokouksessa seuraavasti:

Ehdokkaat:

Vaasan ortodoksinen seurakunnan vaalialueelta:

n:o 2 Suzana Ojalainen, Vaasa s. 1960 Skopjessa Makedoniassa, toimistovirkailija
n:o 3 Jaana Welling, Vaasa s. 1967 Iisalmen maalaiskunnassa, palvelupäällikkö
n:o 4 Tanja Davidov, Vaasa s. 1976 Nurmeksessa, myyntiedustaja
n:o 5 Leena- Maija Sandvik, Pietarsaari s. 1979 Pietarsaarella, palveluneuvoja
n:o 6 Eeva Simons, Vaasa s. 1974 Helsingissä, tradenomi
n:o 7 Irma Koskela, Lapua

s. 1947 Pielisensuu, tutkimussuunnittelija
n:o 8 Dani Strömbäck, Närpes/Närpiö s. 1965 Närpiössä, muusikko
n:o 9 Kari Leivo, Mustasaari s. 1964 Turussa, veneveistäjä
n:o 10 Tatjana Kolomytcheva, Vaasa s. 1954 Lomonosovissa Venäjällä, tietokoneohjelmoija

Äänioikeus seurakunnanvaltuuston vaalissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 6.11.2011 on täyttänyt 18 vuotta. Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, missä äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jäseneksi 31.8.2011.

Vaali toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä. Jokainen äänioikeutettu voi äänestää enintään yhdeksän(9) jäsentä. Valituiksi tulevat yhdeksän(9) eniten ääniä saanutta ehdokasta. Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttäen vain henkilökohtaisesti.

Vaasassa 22.9.2011

Matti Wallgrén
vaalilautakunnan
puheenjohtaja

Lapin ortodoksinen seurakunta

Vaalialuejako

Vaalialue 1: Inari, Utsjoki, Enontekiö, Kittilä, Muonio, Savukoski; 4 valtuutettua

Vaalialue 2: Rovaniemi, Sodankylä, Kemijärvi, Salla, Pelkosenniemi, Ranua, Posio, Kolari, Pello, Ylitornio; 5 valtuutettua

Ehdokkaat (nimen edessä ehdokkaan äänestysnumero)

Vaalialue 1:
2. Ville Johannes Bogdanoff
3. Pekka Fofonoff
4. Sergei Fofonoff
5. Sirkka Sisko Hakkola

6. Satu Kuha
7. Ritva Kytölä
8. Aulikki Lumisalmi
9. Tanja Sanila
10. Toini Sanila
11. Seija Sivertsen

Vaalialue 2:

12. Susanna Ursula Kaartinen
13. Aila Lesonen
14. Irene Oikonen-Pistokoski
15. Tuula Raatikainen-Mattas
16. Armas Aatos Seppälä
17. Rauno Sakari Toivainen
18. Pia-Kaisa Tuukkanen

Äänestyspaikat ja -ajat

su 6.11. Rovaniemen kirkko klo 11.30–12.30 (Vaalialue 2)

ti 8.11. Rovaniemi, kirkkoherranvirasto klo 10.00–12.00 (Vaalialue 2)

ke 9.11. Rovaniemi, kirkkoherranvirasto klo 16.00–18.00 (Vaalialue 2)

pe 11.11. Sodankylä, ev.lut. seurakuntakeskus klo 17.00–18.00 (Vaalialue 2)

la 12.11. Sevettijärven kirkko klo 11.00–12.00 (Vaalialue 1)
Keväjärven tsasouna klo 16.30–17.00 (Vaalialue 1)
Nellimin kirkko klo 18.30–19.30 (Vaalialue 1)

su 13.11. Ivalon kirkko klo 11.00–12.00 (Vaalialue 1)
la 19.11. Kemijärvi, ev.lut. seurakuntasali klo 11.30–12.30 (Vaalialue 2)
Vaalin tulos julistetaan Rovaniemen kirkossa klo 11.30

Vaalilautakunta

Oulun seurakunnan papistossa muutoksia

Oulun seurakunnan molempien pappien toimet ovat tulleet syksyn aikana avoimiksi. Kumpaakin on hakenut määräaikaan mennessä yksi hakija. Kirkkoherran toimeen on hakenut teologian maisteri, pastori *Marko Patronen* ja toisen papin toimeen teologian maisteri, Lieksan kirkkoherra *Lars Ahlbäck*. Metropolilta *Panteleimon* on asettanut molemmat ehdolle toimiin. Kirkkoherran vaali toimitettiin sunnuntaina 2.10.2011 liturgiajumalanpalveluksen jälkeen.

Seurakunnan toisen papin valinnan suorittaa seurakunnanvaltuusto. Lisätietoja Oulun seurakunnan Internet-sivuilta, www.ort.fi.

Oulun ortodoksisen seurakuntaan kuuluu 33 kuntaa Oulun ja Lapin lääneissä. Seurakunnan jäsenmäärä on noin 2 400 henkilöä.

Oulun metropoliitan kanslia/ JM

Marko Patronen jättää toimitussihteerin tehtävät

Pastori Marko Patronen on jättänyt eronpyynnön Paimensanomien lehden hallitukselle. Hän on pyytänyt vapautusta toimitussihteerin tehtävistä 1.10.2011 lukien. Isä Marko on toiminut Paimensanomien toimitustyössä vuodesta 1997.

Jatkossa Paimensanomien aineiston toimittamisesta vastaa Oulun ortodoksinen hiippakuntakanslian työntekijät. Lehteen tuleva aineisto tulee lähettää sähköpostiosoitteeseen:

paimensanomiat@ort.fi

Paimensanomiat

Kerhoja, kuoroja, tiistaiseuroja ym. Oulun hiippakunnassa

Oulun ortodoksinen seurakunta

Oulun ortodoksisuus tuuksi-kerho

Lauantaisin klo 16.30-17.30

10.9. Aiheisiin tutustumista ja lyhyt katsaus ortodoksisen kirkkoon ja Oulun seurakunnan toimintaan
8.10. luominen – miksi Jumala loi maailman? Miksi Jumala loi ihmisen? Ortodoksinen ihmiskäsitys
15.10. syntyinlankeemus ja pelastus
22.10. lähetystyö, arkkipiispa Leo ja lähetyspiirin luento
29.10. Jumalansynnyttäjä ja muut pyhät ihmiset. Mitä on pyhyys? Kuka voi olla pyhä?
5.11. ikonit – historiaa, miksi on ikoneita? Ikonien maalaminen
12.11. Kirkkorakaennus ja kirkkokäytös (opetus tapahtuu kirkossa)
19.11. Liturgia – kirkon tärkein jumalanpalvelus. Proskomidi ja opettavien liturgia
20.11. osallistuminen liturgiaan klo 10
26.11. Uskovaisten liturgia ja eukaristia. Miksi ehtoollinen on niin tärkeä?
3.12. vigilia – kirkon opetusta
10.12. muut jumalanpalvelukset, hautaus, panihida, kodinpyhytys
11.12. Seurakunnan joulunvalmistusjuhla klo 16
JOULULOMA
7.1. sakramentit – mitä ne ovat? Mihin niitä tarvitaan?
14.1. kaste ja voitelu
21.1. katumus
28.1. sairaanvoitelu, kirkon opetusta sairaudesta
4.2. avioliitto
11.2. pappeus
18.2. kirkkovuosi
25.2. ajan pyhittäminen ja ortodoksinen elämäntapa

Seurakunta tiedottaa toimistaan: torstain Kalevassa, seurakunnan nettisivuilla: www.ort.fi/oulu sekä facebookin kautta: facebook sivu löytyy hakuterminä Oulun ortodoksinen seurakunta

Äiti-lapsikerho

Seurakunnan äiti-lapsikerho kokoontuu joka torstai 8.9.2011 alkaen klo 10-12
Kerho on tarkoitettu 0-3v. vauvoille ja lapsille sekä heidän vanhemmilleen. Kerhossa jutellaan mukavia, lauleskellaan ja leikitään. Kerhon alussa on pieni hartaushetki, jonka jälkeen on tarjolla kahvia/teetä sekä leipää ja keksiä. Omia eväitä voi ottaa mukaan.
Tervetuloa!

Kirkkokerho

On tarkoitettu 3-8v. lapsille ja se kokoontuu sunnuntaisin liturgian aikana klo 10-10.45, 25.9.2011 alkaen. Kerhon jälkeen lapset voivat osallistua vanhempiensa kanssa yhdessä pyhään ehtoolliseen kirkossa.

Lastenkerho

Seurakunnan lastenkerho kokoontuu keskiviikkoisin klo 17.30-18.15.
Lastenkerho on tarkoitettu 4-12 v. Kerhossa tutustutaan ortodoksisuuteen, askarrellaan ja leikitään.

Nuortenkerho

Seurakunnan nuortenkerho on tarkoitettu 13.-18v. ja se kokoontuu torstaisin klo 17.30-19.30. Kerhossa keskustellaan, pelaillaan ja tehdään mukavia asioita yhdessä.

Kaikki kerhot kokoontuvat seurakuntakeskuksessa, Torikatu 74 Oulu

Oulun tiistaiseura

Oulun tiistaiseura kokoontuu klo 17.30 seurakuntasalissa, Torikatu 74, Oulu:

04.10.2011
18.10.2011
01.11.2011
15.11.2011
29.11.2011

Joulukuussa osallistutaan seurakunnan yhteiseen joulun valmistusjuhlaan.

Kempeleen tiistaiseura

Kempeleen tiistaiseuran kokoontumiset syksyllä 2011:

11.10.2011 klo 18.30
Heljä Rahikkalalla, Kokkokankaantie 125, Kempele

9.11.2011 klo 18.00
osallistumme ehtoopalvelukseen Oulun katedraalissa ja sen jälkeen

viетämme seurailtaamme Seurakuntakeskuksen kerhuhuoneitoissa, Torikatu 74, Oulu

13.12.2011 klo 18.30
joulunvalmistusjuhla Ritva ja Tapio Stillillä Ollilantie 35 Kempele

Lämpimästi tervetuloa!

Lisätietoja illoista puheenjohtaja Heljä Rahikkalalta, puh. 040-5181 071

Kempeleen tiistaiseura

18.10.2011 klo 18
Kolehmaisella, Ossauksentien 8 A 1, Haukipudas

22.11.2011 klo 18
Joulujuhla Lounasravintola Kahvelissa, Revontie 14, Haukipudas. Joulupaketti 20 € / hlö. Joulupaketti mukaan.

Vaasan ortodoksinen seurakunta

Katekumeenikurssi

Seurakuntaan liitytään opetusjakson eli katekumeenijalan jälkeen. Opetusta annetaan keskiviikkoisin klo 18.00 kirkossa toimitettavan ehtoopalveluksen yhteydessä.

Jos olet tehnyt päätöksen liittyä ortodoksisen kirkkoon voit ottaa yhteyttä pappiin ja sopia henkilökohtaisesta tapaamisesta.

Kirkkoon liittäminen tapahtuu Suurena lauantaina eli 23.4.2012 liturgian yhteydessä. Opetusjaksoon kuuluu oppitunteihin osallistuminen,

ahkera kirkossa käyminen ja seurakunnan elämään tutustuminen.

Yhteyttä voi ottaa isä Mattiin, puh 02006 100 499 tai vaasa@ort.fi

Tervetuloa matkalle kohti kirkon jäsenyyttä!

Vanhempi-lapsipiiri

alkaa Vaasan ortodoksisella seurakuntasalilla. Tämä on tarkoitettu alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Pysyvistä kellonajasta on tarkoitus keskustella ensimmäisellä kokoontumisella. Piiri alkaa rukouksella ja jatkuu tarjoilulla. Erikoisruokavaliot, ottakaa ensimmäiselle kerralle

omat eväät mukaan. Vetäjänä toimii kanttori Jenni.

Kokoontumispäivämäärät 15.9., 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. Kellonaika on joko klo 10 tai 17.30.

Toivon pikkulapset vanhempien tai kummeineen lämpimästi tervetulleiksi!

Kouluikäisten lasten kerho

Kerho kokoontuu joka toinen torstai klo 17.30-18.45 jatkuen joka toinen torstai ortodoksisella seurakuntasalilla. Luvassa on askartelua ja leikkiä ym. ohjattua toimintaa ortodoksisen perinteen mukaan. Vetäjänä toimii kanttori Jenni ruotsinkielisen avustajan kanssa.

Kerhopäivät 29.9., 13.10., 27.10., 24.11. ja 1.12. (kaksi viimeistä viikon välein)
Tervetuloa.

Miestenpiiri

Vaasan ortodoksinen seurakunnassa aloittaa toimintansa miesten piiri lokakuussa 2011. Tavoitteena on kokoontua keskustelemaan ja suunnittelemaan toimintaa. Miesten piiri kokoontuu yhteisesti sovituina aikoina.

Useissa ortodoksisissa seurakunnissa kokoontuu miestenpiiri tai ns. ukkokööri. Toimintaan kuuluu muun muassa talkoot ja keskusteluilat tai erilaisiin seurakunnan tapahtumiin osallistuminen. Jokainen ryhmä suunnittelee itse toimintaansa.

Maahanmuuttajien ryhmä

Maahanmuuttajien ryhmä kokoontuu Vaasassa syksyllä klo 18.30, 8.10 klo 15.00 ja 3.12 klo 15.00.
Ilmoita tulostasi muutama päivä aikaisemmin joko Arjalle 040 7552923 tai Suzanalle 040 7623888. Saat silloin kuulla kokoontumispaikan, tapaamme toistemme luona, nyyttikestiperiaatteella. Kaikki tervetulleita!

Group for the Orthodox who have moved to Finland

Group for those Orthodox who have moved to Finland, to live or temporary visit or study. We meet in Vaasa at 18.30, 8.10 at 15 and 3.12 at 15. Call Arja 0404 7552923 or Suzana 040 7623888 and tell that you are coming, and

we will tell you where we meet, usually in our homes, and everybody takes something small to eat. Everybody welcome!

Kuoroharjoituksia

Kokkolan tsasouna, Katariinankatu 3, tiistaisin klo 18-20: 6.9.,13.9, 20.9., 27.9., 6.10.,11.10.,18.10. syysloma, 25.10., 1.11., 8.11., 15.11., 22.11., 29.11., 6.12. itsenäisyyspäivä (ei kuoroharj.),13.12.

Pietarsaaren tsasouna, Narsinkatu 2:
Joka toinen keskiviikko klo 19.30-20.30. 7.9., 21.9., 5.10., 19.10. syysloma, 26.10., 9.11., 23.11., 7.12.

Monikulttuurisuusryhmä, Vera Nadeshda, kokoontuu kerran kuukaudessa Kokkolan tsasounalla sunnuntaisin kello 11. Kahvittelua, mukavaa yhdessäoloa. Ensimmäinen kokoontuminen 18.9.2011. Seuraavat kokoontumiset ilmoitetaan myöhemmin rukouhuoneen ilmoitustaululla. Lämpimästi tervetuloa.

6.11.sunnuntaina kirkkokahveilla sosiaalityöntekijä Pirkko Kivistö alustaa aiheesta: Nykypäivän nuorisotyö Suomessa, sosiaalityöntekijän näkökulmasta.

11.12. sunnuntaina Pohjanmaan (Kokkola, Pietarsaari ja Kaustinen) lastenkerhojen päätösjuhla liturgian jälkeen kirkkokahvien yhteydessä.

Lastenkerhot

Kaustinen, Keskuskoululla (Pelimannintie 1) maanantaisin, klo 15-16:30.

Ensimmäinen kerhokerta ma 5.9. ja syyskauden viimeinen kerhokerta 5.12.2011. Syyslomaviikolla 17.10. ei kerhoa. Ohjaajina kanttori Marita Sjöberg ja Liisa Nikula

Kokkola, tsasounalla (Katariinankatu 3) tiistaisin, klo 16-17:30.

Ensimmäinen kerhokerta ti 6.9. ja syyskauden viimeinen kerhokerta 29.11.2011. Syyslomaviikolla 18.10. ei kerhoa. Ohjaajina kanttori Marita Sjöberg ja Rita Gongees

Pietarsaari, tsasounalla (Narsinkatu 2)

perjantaisin, klo 14:30-16:00
Ensimmäinen kerhokerta pe 14:30-16 ja syyskauden viimeinen kerhokerta 9.12.2001. Syyslomaviikolla 21.10. ei kerhoa. Ohjaajina kanttori Marita Sjöberg ja Nicolas Sjöberg

Kirjat

Rikoskirjallisuuden aihe on myös teologian ongelma

Metropoliitta Panteleimon: Murha kirkonkylässä. Jännitysromaani. Myllylahti 2011.

Koskijärvi on kuvitteellinen, mutta esikuviaan myöten hyvin todellinen kirkonkylä Ylä-Savossa. Kulttuurisesti sen yhtenäisyyttä vähentävät sinne sotien jälkeen evakuoituneet karjalaiset. Koskijärvi on metropoliitta Panteleimonin uusimman romaanin tapahtumapaikka.

Pienessä kyläyhteisössä, jossa kaikki tuntevat toisensa, ei voi välttyä jännitteiltä. Ne moninkertaistuvat, kun yllättävää, onnettomuutena pidettyä kuolemantapausta aletaan tutkia rikoksena. Ihmisten pahansuopuus paljastuu kuulusteluissa. Mitä mielikuvituksellisempia parjauksia aletaan suoltaa naapureista, ja tässäkin tarinassa tyhmimmältä vaikuttava henkilö on intuitiossaan heti oikeilla jäljillä syyllisen löytämiseksi.

Kirjailijana metropoliitta Panteleimonilla on ihailtavan herkkä koomisen taju. Edellisessäkin romaanissaan (*Tapahtui jouluaattona*, Kirjapaja 2009) hän osasi yhdistää rohkeasti kuoleman ja koomisen. Tuoreessa jännitysromaanissa vedellään varsin leveällä koomisen siveltimellä, kun kyläläisistä heikkohermoisimmat alkavat nähdä murhaajan joka toisessa vastaantulijassa ja pelätä itsen joutuvansa murhatuiksi. Ja koska naurettavimpaankin käänteeseen sisältyy hiven totuutta, kaikki vauhkoonuneet eivät ole aivan väärässäkään. Sitä paitsi, murhaajaehdokkaiden etsintä ja syyttömien epäily ovat välttämättömiä myös rikoskomisarion työssä.

Poliisikuulusteluihin kutsutut puhuvat paljon sellaista, mistä ei ole kysyttykään. Taitava kerrontakeino: henkilöiden käyttäytymistä selittävät taustat käyvät esiin paitsi hämmästyneelle kuulustelijalle ennen kaikkea lukijalle, ikään kuin kaupanpäälliseksi. Murhan selvittely kun käärii monia peittoonjätettyjä kylälaisten salaisuuksia auki.

Paitsi jännittävää rikosten tekijän etsimistä metropoliitan romaani on kiehtovaa ajankuvausta jo kadonneine puheensarsineen. Siksi joutuu miettimään, oliko jo sotien jälkeen pikkukaupunkien sairaaloissa *dementia* osastoja. Muutamassa

muussakin kohdassa kustannustoimittaja tuntuu nukkuneen.

Rikokset tarinain sivujuonena ja jännitysromaanit ovat muodin tavoin tulleet yllättävän keskeisiksi kauno-kirjallisuudessa. Silti jonkun mielestä saattaa olla kummekuttavaa, että piispa on rikoskirjailija. Tällaisen ajatuksen taustalla ei ole jännityskirjallisuuslajin viihteellisyys vaan sen aihepiiri.

Silloin unohtuu kaksi asiaa: rikoksia, murhia ja itsemurhia on viljalti myös klassisessa korkeakirjallisuudessa, varsinkin tragediassa antiikin Kreikasta alkaen. Toisaalta hyvän ja pahan probleema, joka kaikessa rikoskirjallisuudessa on keskeinen, on mitä suurimmassa määrin teologian, etiikan ja uskonnonfilosofian ongelma. Miksi maailmassa on pahaa? Miksi kuudetta käskyä niin usein ja helposti rikotaan?

Ja onhan meillä poliisikirjailijakin, *Matti Yrjänä Joensuu*, eikä juuri kummastella, kuinka poliisi kirjoittaa kuvitteellisia rikostarinoita, vaikka todellisissakin on selvittämistä enemmän kuin kyvyt aina riittää.

Rikosten tutkiminen on poliisin työtä. Asia on metropoliitta Panteleimonille omasta elämänhistoriasta tuttu: isä oli poliisi.

Esko Karppanen

Kristuksen kasvot kuuluvat ehtoollis-maljaan – vastine Heljä-Marja Surcelin kriittiseen arvioon Ikkuna pyhyteen -kirjasta

Ekumeenisella rukousviikolla julkaistiin Oulussa 20.1.2011 ekumeeninen ikonikirja *Ikkuna pyhyteen*, josta Heljä-Marja Surcel oli laatinut kirja-arvion *Paimen-Sanomien* (Kesäkuu 2011 Nro 2 (171)). Arvio päättyy sanoihin ”ikonien teologisen ja opetuksellisen sisällön säilyminen puhtaana vaatii tulkitsijoilta, niin ikoniteologeilta kuin -maalareiltakin, jatkuvaa valppautta ja keskittymistä keskeisen sanoman esittämiseksi”. Samat kriteerit pätevät mielestäni myös kirja-arvioinneissa esitettyihin näkemyksiin.

Surcel pitää hämmäntävänä *Ikkuna pyhyteen* -kir-

jassa esitettyä selitystä, jonka mukaan Abrahamin vieraanvaraisuus –ikonin maljassa ovat kuvattuna Kristuksen kasvot eikä vasikan pää. Hänen mukaansa ko. ikoni ei myöskään ole teologisesti Pyhän Kolminaisuuden ikoni. Nämä väitteet vaativat oikaisua!

Abraham valmistutti vierailleen nuoren ja kauniin vasikan (1. Moos. 18: 7). Toisinaan israelilaisille Jahvea edustava uhrivasikan pää kuvataan nykyäänkin vastoin parempaa tietämystä Abrahamin vieraanvaraisuus-ikoniin. Joissain versioissa palvelija saattaa jopa teurastaa vasikkaa. Vasikka oli Vanhan testamentin aikana uhraukseen käytetty eläin, ja sieltä löytyy useampiakin mainintoja tilanteista, jolloin kansa on palvonut vasikkaa jumalana (mm. 2. Moos. 32:4). Kirkkotaiteeseen otettiin symboleja Vanhan testamentin ohella myös Uudesta testamentista. 600-luvulle asti kirkkotaiteessa käytettiin ehtoollisen mysteerion vertauskuvana karitsaa, joka eukaristisessa kuvauksessa on vasikkaa sopivampi symboli (Joh. 1:29).

Vuonna 692 määräsi viides-kuudes ekumeeninen kirkolliskokous eli ns. Trullon synodi 82. kanonissaan kuvaamaan ikoneihin karitsan asemesta Kristuksen kuvan (Ortodoksisen kirkon kanonit selityksineen, 1980). Symbolien – kuten karitsan tai muiden vertauskuvien – käyttö pyhissä kuvissa kiellettiin ja ikoneihin tuli kuvata Kristus aina ihmishahmossa. Trullon synodin päätöksen mukaan tulisi Abrahamin vieraanvaraisuuden ikonissa olevaan maljaan kuvata Kristuksen kasvot aivan kuten *Ikkuna pyhyteen* -kirjassa asia selitettiin. Tämän punaruskealla taustalla olevat ja heikosti vaalennetut Vapahtajan kasvot kuvaavat profeettallisesti tulevaa eukaristista uhria. Jumala muuttaa ikonissa kuvattua Abrahamin vieraanvaraisuuden omaksi uhrukseen, jota Hän tarjoaa ihmiskunnalle. Vasikan päät sen sijaan ei ko. ikoniin pitäisi synodin päätöksen perusteella maalata lainkaan.

Ikkuna pyhyteen kantaa alaotsikko Ekumeeninen ikonikirja. Ikonimaalari Eeva Zittingin maalaamien ikonien symboliikka ja teologia on selitetty ortodoksisen kirkon näkökulmasta Raamatun ja tradition pohjalta itsenäisinä osioina. Heljä-Marja Surcelin mielestä ”ikonien luterilainen tulkintatapa on välillä voimakkaastikin raja-aitoja rikkova”.

Esimerkkinä ”hyvinkin kauas ikoniteologisesta tulkinnasta poikkeavasta pohdinnasta” hän mainitsee Joakimin ja Annan isovanhempien roolin.

TL Veijo Koivulan laatimien mietiskelytekstien ei ole tarkoituskaan olla ikoniteologista tulkintaa vaan antaa lukijalle nimenomaan ajatteleminen aihepiirin tiimoilta. Koivulan tekstit rikastuttavat ja monipuolistavat ikonien selitystekstejä tämän ajan ihmisen näkökulmasta.

Itse asiassa jo tunnetuin ikonoklastisen ajan ikonoduuli pyhä Johannes Damaskolainen osoitti teksteissään suurta kunnioitusta Herran äidin vanhemmille. Johannes painottaa, että Maria on syntymästään asti puhdas ja armoitettu. Joakimin ja Annan rooli ja merkitys korostuvat hänen teksteissään sitä enemmän, mitä armoitetummaksi Jumalansynnyttäjän oman syntymän luonne käsitetään. Damaskolainen käsittelee Neitsyt Mariaa laajassa tuotannossaan lähes aina Kristukseen liittyvissä yhteyksissä, ei niinkään yksinään. Jumalanäidin asema on aina sidottu hänen Poikaansa. Samoin on Joakimin ja Annan laita Neitsyt Marian vanhempina ja siten Vapahtajan isovanhempina. Herran esivanhempina, kuten ortodoksinen kirkko heitä kutsuu.

Ikkuna pyhyteen ei pyri sanomaan kaikkea ikoneista – eikä viimeistä sanaa niistä. Enemmänkin se on tarkoitettu ikonitietoisuuden kasvattamiseksi sekä osaltaan poistamaan vääriä ennakkoluuloja ja käsityksiä ikonien merkityksestä. Tavoitteena on avata ikonien teologiaa, kieltä ja merkitystä helposti omaksuttavalla tavalla ”tavallisen kadun tallaajan” näkökulmasta. Toivomme kirjan antavan jotain uutta myös ikonimaalauksen pidempään harrastaneille. Kirjan näkökulma on ekumeeninen, sillä ikonitkin ovat ekumeenisia, kaikille kristityille tarkoitettuja. Erilaiset rukousperinteet ja tavat ovat rikkautta, jossa ikonit osaltaan auttavat ykseyteen.

*Marianne Kantonen
Teol. maist., lehtori*

Kirkko televisiossa

Su 16.10. klo 10-11.30 Liturgia, Pyhän Johannes Teologin kirkko, Pori. Liturgian toimittaa kirkkoherra Markku Toivanen, kirkkolaulua johtaa kanttori Heikki Hattunen. Yle TV 1.

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

Su 9.10. klo 11 Liturgia, Pyhän Johannes Teologin kirkko, Joensuu

Su 23.10. klo 11 Liturgia, P. apostoli Andreuksen kirkko, Rovaniemi

Su 30.10. klo 11 Liturgia, P. profeetta Elian kirkko, Iisalmi

Su 6.11. klo 11 Liturgia, Kristuksen kirkastumisen kirkko, Kajaani

Su 20.11. klo 11 Liturgia, P. Nikolaoksen katedraali, Kuopio

Su 4.12. klo 11 Liturgia, P. apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Hamina

Ti 6.12. klo 11 Itsenäisyyspäivän liturgia, Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko, Vantaan Tikkurila

La 24.12. klo 18 Jouluaaton suuri ehtoopalvelus, Kristuksen ylönousemuksen kirkko, Jyväskylä

Su 25.12. klo 8 Kristuksen syntymäjuhlan liturgia, P. Herman Alaskalaisen kirkko, Espoo

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

**Aamuhartaus
klo 6.15 ja 7.50**

La 8.10. Piispa Arseni, Kuopio
La 20.10. Kirkkoherra Markku Salminen, Helsinki

La 26.11. Pastori Mikko Sidoroff, Joensuu

La 17.12. Nunna Kristoduli, Lintulan luostari

**Iltahartaus
klo 18.50**

Ti 18.10. Munkkidiakoni Serafim, Joensuu

Ti 15.11. Pastori Timo Hirvonen, Kuopio

Ti 20.12. Metropoliitta Ambrosius, Helsinki

Seurakuntakalenteri loka-, marras- ja joulukuussa 2011

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. 044 511 5741, sähköposti: oulu@ort.fi

Kirkkoherranvirasto avoinna arkisin klo 9-12, p 044 511 5741. Virkatodistukset kirkon keskusrekisteristä puh. 0206 100 203 (ma-pe klo 9-15) tai sähköpostilla keskusrekisteri@ort.fi

Vt. kirkkoherra Marko Patonen, p. 044 511 5742
2. pappi valitaan marraskuussa 2011
Kanttori Laura Aho, p. 044 511 5743
2. kanttori Helena Matsi, Kemi, p. 044 511 5748
Nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aho, p. 044 511 5744
Katedraalin isännöitsijä Kari Vasko, p. 044 511 5745

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali
Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

Ke 5.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 8.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.10. klo 10 Liturgia, metropoliitta Panteleimon
Ke 12.10. klo 18 Akatistos Jumalanäidille
La 15.10. klo 18 Vigilia
Su 16.10. klo 10 Liturgia
Ke 19.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 22.10. klo 18 Ehtoopalvelus, arkkipiispa Leo
Su 23.10. klo 10 Liturgia, arkkipiispa Leo
Ke 26.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 29.10. klo 18 Vigilia
Su 30.10. klo 10 Liturgia, metropoliitta Panteleimon, isä Eino Hynninen 70 vuotta
Ke 2.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 4.11. klo 18 Vigilia
La 5.11. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajien päivä
La 5.11. klo 18 Vigilia
Su 6.11. klo 10 Liturgia
Ke 9.11. klo 18 Ehtoopalvelus
La 12.11. klo 18 Vigilia
Su 13.11. klo 10 Liturgia
Ke 16.11. klo 18 Ehtoopalvelus
La 19.11. klo 18 Vigilia
Su 20.11. klo 10 Liturgia

Ke 23.11. klo 18 Akatistos
La 26.11. klo 18 Vigilia
Su 27.11. klo 10 Liturgia
Ke 30.11. klo 18 Ehtoopalvelus
La 3.12. klo 18 Vigilia
Su 4.12. klo 10 Liturgia
Ma 5.12. klo 18 Vigilia
Ti 6.12. klo 10 Liturgia ja itsenäisyyspäivän rukoushetki, pyhä Nikolaos
Ke 7.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 9.12. klo 10 Liturgia
La 10.12. klo 18 Vigilia
Su 11.12. klo 10 Liturgia
Su 11.12. klo 16 Joulunvalmistusjuhla
La 17.12. klo 18 Vigilia
Su 18.12. klo 10 Liturgia
Ke 21.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 23.12. klo 9 Kuninkaallinen hetkipalvelus
La 24.12. klo 14 Jouluaaton suuri ehtoopalvelus
La 24.12. klo 23 Joulun aamupalvelus
La 24.12. klo 24 Liturgia, Kristuksen syntymä
Su 25.12. klo 16 Joulupäivän suuri ehtoopalvelus
La 31.12. klo 18 Uuden vuoden rukoushetki
Su 1.1. klo 10 Liturgia, Kristuksen ympärileikkaus

VIHANTI

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone
Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

La 5.11. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajien juhla
Ma 26.12. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän juhla

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone
Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

La 29.10. klo 9 Liturgia
La 3.12. klo 9 Liturgia
Ma 26.12. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän juhla, 2. joulupäivä

MUHOS

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone
Kärpäntie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

La 15.10 klo 9 Liturgia
La 19.11. klo 9 Liturgia

La 24.12. klo 9 Liturgia, jouluaatto

KEMI

Johannes Kastajan kirkko
Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

Su 16.10. klo 10 Liturgia
Su 27.11. klo 10 Liturgia
Ke 14.12. klo 18 Ehtoopalvelus ja joulunvalmistusjuhla

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko
Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044

Su 13.11. klo 10 Liturgia

KUUSAMO

Simo Ylä-Möttölän koti
Kaiterantie 11 A 1, Kuusamo.

La 15.10.2011 klo 11.00
Liturgia

Ev.lut. seurakuntatalon kappeli (kirkon lähellä)

La 12.11. klo 10 Liturgia ja seurakuntavaalin äänestys (klo 11.45-12.15)

RAAHE

Jumalanäidin temppeliin-käymisen rukoushuone
Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316

Su 23.10. klo 10 Liturgia
Su 20.11. klo 18 Suuri ehtoopalvelus, metropoliitta Panteleimon
Ma 21.11. klo 10 Liturgia, metropoliitta Panteleimon, Jumalansynnyttäjän temppeliin tuominen
Su 4.12. klo 10 Liturgia

TERVOLAN VAREJOKI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone

To 15.12. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, Pyhittäjä Trifon Petsamolainen

KALAJOKI

Vuorenkallion Kappeli
Kappelitie 14

La 29.10. Liturgia

Niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu

Mikael Klimashevskiy, Oulu
Sanni Eveliina Kulmala, Pudasjärvi
Kristian Johan Prauda, Tyrnävä
Valtteri Vili Johannes Pulkka, Muhos
Martta Sofia Rannikko, Oulu
Sylvi Aurora Salonen, Utajärvi
Miro Mikael Sirviö, Kemi
Adrian Kari Vasko

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Markku Kristian Konttila ja Tanja Tuulikki Koskinen, Keminmaa
Mikko Aukusti Mertanen ja Laura Emma Klaudia Arveli, Oulu
Martin Katongo Mucheleka ja Maria Tuulia Torkkola, Oulu
Jari Atso Mäkeläinen ja Veera Maaria Salonen, Oulu
Antti Samuli Soinila ja Päivi Irene Räisänen, Oulu
Jussi-Petteri Vihavainen ja Jenny Riikka Monika Granlund, Kempele
Tomi Tapio Savilaakso ja Mea-Maria Johanna Pirnes, Oulu
Juha Markus Vornanen ja Kati Johanna Toropainen, Oulu

Ikuinen muisto

Sylvi Kokko 79 v. Kempele
Afanasi / Asko Nemtsinkov 81 v. Haukipudas
Nasti Paasonen 86 v.
Kauko Poutiainen 78 v. Kemi
Eino Reponiemi 79 v. Kemi
Julia Rontu 88 v. Muhos
Hilma Saikkonen 84 v. Haukipudas
Aleksandra Sergejeff 93 v. Kemi
Lauri Olavi Viheriäinen 73 v. Kemi
Sergey Zikov 51 v. Oulu

Tervetuloa seurakuntaan

Jere Juhani ja Jyri Johannes Eerola, Oulu
Aimo Ilkka Fofonoff, Kalajoki

Karoliina Susanna Honkavuori, Oulu
Sanna Mari Hoskio, Oulu
Muusa-Maria Jyrkinen, Oulu
Johanna Pia Karoliina Kaijala, Utajärvi
Matti Olavi Kanervo, Oulu
Jesse Alekski ja Markus Karvali, Oulu
Olga Keränen, Oulu
Timo Sakari Kesti, Merijärvi
Mikali Kojo Konadu, Oulu
Outi Katriina Komulainen, Oulu
Juho Antti Johannes Kontio, Oulu
Karissa Paula Maria Kärtevä, Oulu
Joona Valtteri Körkkö, Tornio
Nina Lehtinen, Pudasjärvi
Mira Maria Leinonen, Oulu
Noora Talvikki Lemmetty, Oulu
Lasse Antero Leppänen, Oulu
Markus Johannes Lösönen, Oulu
Julia Motoro, Tornio
Elisa Marjaana Määttä, Kemi
Veikko Otto Johannes Niemelä, Oulu
Aleksander Valerjevitsh ja Nadejda Konstantinovna Pietiläinen, Oulainen
Mitja Marius Anders Pilke, Oulu
Vilho Prauda, Muhos
Juha Kalevi Repo, Oulu
Maksim Rychkov, Oulainen
Sami Johannes Aleksanteri Saarinen, Oulu
Miia Maria Sumiloff, Oulu
Juha Jaakko Julius Sutinen, Oulu
Sirkku Hannele Säily-Mavragani, Raahen
Andrei Gregor Taima, Muhos
Aki Markus Tirkkonen, Oulu
Päivi Hannele ja Raisa Katariina Tuuttila, Oulu
Mikko Johannes Väisänen, Oulu

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoinna ti, to ja pe klo 9-12 ja 13-15 puh. (08) 633 030

Seuraavan numeron
AINEISTO
paimensanommat@ort.fi viimeistään
torstai 1.12.2011

Seurakuntakalenteri loka-, marras- ja joulukuussa 2011

Virkatodistusten tilaukset
puh. 0206 100 203 (ma-pe klo
9-15) tai keskusrekisteri@ort.fi
Ajantasaisia uutisia, tapahtu-
mia ja ilmoituksia voi seurata
seurakunnan kotisivuilla osoit-
teessa www.ort.fi/kajaani

Kirkkoherra Andreas Larikka
p. (08) 633 0310 tai 045 116
7766
Rovasti Kauko Ivanoff p. 0400
275 111
Kanttorin tehtävien hoitaja
Hannakaisa Mönttinen p.
045 873 6889
Kanslianhoitaja Reijo Marjo-
maa p.(08) 633 030 tai 040
848 5380

KAJAANI

Kristuksen kirkastumisen

kirkko
Kirkkokatu 17
Isännöitsijä Markku Mustonen
p. 050 384 7222

La 15.10. klo 18 Vigilia
Su 16.10. klo 10 Liturgia
Su 6.11. klo 10 Liturgia
La 12.11. klo 18 Vigilia
Su 13.11. klo 10 Liturgia
La 19.11. klo 18 Vigilia
Su 20.11. klo 10 Liturgia
Ma 21.11. klo 9 Aamupalvelus
ja liturgia
La 3.12. klo 18 Vigilia
Ma 5.12. klo 18 Vigilia
Ti 6.12. klo 10 Liturgia
La 10.12. klo 18 Vigilia
Su 11.12. klo 10 Liturgia
La 17.12. klo 18 Vigilia
Su 18.12. klo 10 Liturgia

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän

suojeluksen kirkko
Rauhantie 13
Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 666 1811

Su 30.10. klo 10 Liturgia
La 26.11. klo 18 Vigilia
Su 27.11. klo 10 Liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko

Koulukatu 47
Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 726 6352

La 8.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.10 klo 10 Liturgia
La 22.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 29.10 klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 4.11. klo 18 Vigilia
La 5.11. klo 10 Vedenpyhitys,
liturgia ja ristisaatto
Su 20.11. klo 18 Suuri ehto-
palvelus
Ma 21.11. klo 9 Liturgia
La 26.11. klo 18 Ehtoopalvelus

La 3.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 4.12. klo 10 Liturgia
La 17.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 18.12. klo 10 Liturgia

PALTAMO

Jumalanäidin kuolonuneen nukkumisen

rukoushuone
Talonpojantie 3
Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871 452

Su 4.12. klo 10 Liturgia

SUOMUSSALMI

Pyhän ristin rukoushuone

Keskuskatu 1
Isännöitsijä Matti Vainio
p. 050 462 2129

Su 16.10 klo 10 Liturgia
Su 6.11. klo 10 Liturgia
Su 27.11. klo 10 Liturgia
La 10.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 11.12. klo 10 Liturgia

KUIVAJÄRVI

Pyhän Nikolaoksen

rukoushuone
Kuivajärventie 196
Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284 711

Su 23.10. klo 10 Liturgia
Su 13.11. klo 10 Liturgia
Ma 5.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Ti 6.12. klo 9.30 Vedenpyhitys
ja liturgia

Muut tilaisuudet ja tapahtu- mat

La 8.10. Alle kouluikäisten
lasten retki lasten ja nuorten
päiville Ouluun. Ilmoittau-
tukset viimeistään 30.9.
Päiväkoti Kasseliin, puh.044
3773094.
Pe 14.10. klo 15 Kuluntalah-
den hautausmaan syystalkoot

Kristukseen kastetut

Kalle Johannes Kyllönen
Julius Aleksander Virkkunen
Mila Tuuli Alexandra Leino-
nen
Aino Oona Orvokki Väisänen

Ikuinen muisto

Juho Harkonen 84 v.
Anna-Kaisa Kyllönen 21 v.
Paavo Pentti Lumpo 78 v.
Eero Aleks Uolevi Maksimai-
nen 68 v.
Mauri Oskari Lappalainen 77
v.
Anna Kemppainen 91 v.
Veera Hattunen 86 v.

Veijo Ensio Hukkanen 61 v.

Tervetuloa seurakuntaan

Sami Allan Kemppainen
Eija Anneli Telkinen
Ivan Fedorov
Suvi Tuuli Talvikki Ahonen

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen
seurakunta, Niemistenkatu 6,
74700 Kiuruvesi
p./fax (017) 752 278, e-mail:
kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo,
Luhtapolku 3, 74700 Kiuru-
vesi
Gsm 050 527 1026, e-mail:
antero.petsalo@ort.fi

Isä Anteron sielunhoitotunnit
kirkossa keskiviikkoisin
klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo on
lomalla 15. - 22.10.2011.

Virkatodistukset tulee tilata
Ortodoksinen kirkon keskus-
rekisteristä, ma - pe klo 9 - 15,
puh. 0206 100 203, e-mail:
keskusrekisteri@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löyty-
vät osoitteesta www.ort.fi/fi/
kiuruvesi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Niemistenkatu 6
Isännöitsijän tehtävien hoitaja
Aune Lipitsäinen
p. 050 919 5973

Su 30.10. klo 10 Liturgia
Pe 4.11. klo 18 Juhlavigilia,
Karjalan valistajien juhla
Su 6.11. klo 10 Liturgia, jonka
jälkeen klo 11:30 - 12:30 vaali-
kokous ja äänestys valtuuston
2012 - 2015 vaalissa
Su 20.11. klo 18 Juhlavigilia
Ma 21.11. klo 9 Liturgia,
koululaisjumalanpalvelus,
Jumalansynnyttäjän Neitseen
Marian temppeiinkäyminen
La 3.12. klo 18 Vigilia
Ma 5.12. klo 18 Juhlavigilia,
Nikolaosjuhla
Su 6.12. klo 9:30 Vedenpyhitys
ja liturgia sekä litania Karja-

laan jääneiden muistomerkillä
Su 11.12. klo 10 Liturgia
La 24.12. klo 15 Suuri ehto-
palvelus
La 24.12. klo 22:30 Juhlavigi-
lia ja liturgia, jouluyön juma-
lanpalvelus
La 31.12. klo 18 Vigilia

Muut tilaisuudet

Ti 4.10. klo 17:30 Kiuruveden
tiistaiseura srk-salissa
To 6.10. klo 17 Ikonipiiri
kirkon yläkerrassa
Ti 25.10 klo 17:30 Kiuruveden
tiistaiseura srk-salissa
To 27.10. klo 17 Ikonipiiri
kirkon yläkerrassa
To 3.11. klo 17 Ikonipiiri
kirkon yläkerrassa
Su 6.11. klo 11:30 - 12:30
Vaalikokous liturgian jälkeen
ja äänestys valtuuston 2012 -
2015 vaalissa
Ti 15.11. klo 17:30 Kiuruve-
den tiistaiseura srk-salissa
To 17.11. klo 17 Ikonipiiri
kirkon yläkerrassa
Ti 29.11. klo 17:30 Kiuruve-
den tiistaiseura srk-salissa

KARVOSKYLÄ

Kristuksen kirkastumisen

kirkko
Jokikyläntie 7
Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
p. 040 5706 936

La 29.10. klo 17 Ehtoopalvelus
Su 13.11. klo 10 Liturgia,
jonka jälkeen klo 11:30 - 12:30
vaaliäänestys valtuuston 2012 -
2015 vaalissa
La 19.11. klo 17 Ehtoopalvelus
La 10.12. klo 17 Ehtoopalvelus
Ma 26.12. klo 10 Aamupalve-
lus ja liturgia

Muut tilaisuudet

Ti 11.10. klo 18 Kalajokilaak-
son tiistaiseura Karvoskylän
kirkossa
La 29.10. klo 15 Samovaari-
kerho ja klo 17 Ehtoopalvelus
Karvoskylän kirkossa
Ti 8.11. klo 18 Kalajokilaak-
son tiistaiseura Karvoskylän
kirkossa
Su 13.11. klo 11:30 - 12:30
Vaaliäänestys liturgian jälkeen
valtuuston 2012 - 2015 vaalissa
La 19.11. klo 15 Samovaari-
kerho ja klo 17 Ehtoopalvelus
Karvoskylän kirkossa
La 10.12. klo 15 Samovaari-
kerho ja klo 17 Ehtoopalvelus
sekä Nikolaosjuhla Karvosky-
län kirkossa
Ti 13.12. klo 18 Kalajokilaak-
son tiistaiseura Karvoskylän
kirkossa

YLIVIESKA

Suvannon kappeli

Renssulantie 12
Su 27.11. klo 10 Liturgia

PYHÄSALMI

Pyhän profeetta Elian

rukoushuone
Vesitornintie 15
Isännöitsijä Marja-Leena
Maksimainen
p. 040 708 8751

Su 23.10. klo 10 Liturgia
Su 20.11. klo 10 Liturgia, jon-
ka jälkeen äiti ja lapsikerho
Su 4.12. klo 10 Liturgia, jonka
jälkeen äiti ja lapsikerho

Muut tilaisuudet

Ke 12.10. klo 13 Pyhäjärven
tiistaiseura
Su 6.11. klo 13:30 - 14:00
Vaaliäänestys valtuuston 2012
- 2015 vaalissa
Ke 16.11. klo 13 Pyhäjärven
tiistaiseura
Su 20.11. Liturgian jälkeen äiti
ja lapsikerho
Su 4.12. Liturgian jälkeen äiti
ja lapsi kerho
Ke 14.12. klo 13 Pyhäjärven
tiistaiseura

KYTÖKYLÄ

Jumaläidin syntymän

rukoushuone
Kytökyläntie 724
Isännöitsijä Pekka Hytönen
p. 044 4252 889

La 5.11. klo 10 Liturgia
Su 18.12. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

Ti 25.10. klo 18 Haapaveden
tiistaiseura Päivisellä
Su 13.11. klo 13:30 - 14:00
Vaaliäänestys valtuuston 2012
- 2015 vaalissa
Ti 22.11. klo 18 Haapaveden
tiistaiseura Eero Nurmesnie-
men kodissa

Kristukseen kastetut

Esko Maunu Mikael Miinin,
Ylivieska

Seurakuntakalenteri loka-, marras- ja joulukuussa 2011

Satu Päivikki Hänninen,
Pyhäsalmi, mirhalla voitelun
sakramentti

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Jari Pekka Olavi Huttunen,
Kiuruvesi evl ja Ekaterina
Agonen, Kiuruvesi ort
Urpo Kullervo Vähäsöyrinki,
Nivala evl ja Jaana Susanna
Hietala, Kiuruvesi ort

Ikuinen muisto

Sirkka Annikki Siponen, 62 v,
Kiuruvesi
Toivo Vilokki, 76 v, Kiuruvesi
Aari Pötsönen, 68 v, Kärsä-
mäki

Tervetuloa seurakuntaan

Arja ja Kauko Makkonen,
Reisjärvi
Sirkkaliisa Laine, Kiuruvesi
Sirkka-Liisa ja Seppo Hyvö-
nen, Kiuruvesi
Tuomo Houtsonen, Kiuruvesi
Satu Hänninen, Pyhäsalmi

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoontuu
Kiuruvedellä kirkon seurakun-
tasalissa joka toinen torstai klo
17.00. Tuohuskerhoa ohjaa
Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri
kokoontuu joka toinen torstai
klo 17 ikonimaalahuoneessa
kirkon yläkerrassa. Tervetu-
loa uudet maalarit mukaan
toimintaan.

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoin-
na keskiviikkoisin klo 13–16
(suurina juhlapäivinä suljettu).
Osoite: Koulukatu 45, 65100
Vaasa. Puh.0206 100 495, fax
(06) 312 4063. S-posti: vaasa@
ort.fi
Kirkkoherra Matti Wallgrén
p. 0206 100 499 s-posti: matti.
wallgren@ort.fi
Kanttori Jenni Hakkarainen
puh. 0206 100 497 s-posti:
jenni.hakkarainen@ort.fi
Matkapappi isä Aleksej Sjö-
berg, puh 0400 761 718.

Virkatodistustilaukset Kirkon
keskusrekisteristä
(1.6.–31.8. ma-pe klo 9-14)
puh: 0206 100 203
faksi: 0206 100 202
s-posti: keskusrekisteri@ort.fi

VAASA

Pyhän Nikolaoksen kirkko Kasarminori

Ke 5.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 12.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
La 15.10. klo 18 Vigilia
Su 16.10. klo 10 Liturgia
Ke 19.10. klo 18 Ehtoopalvelus
La 22.10. klo 10 Liturgia, vai-
najien muistopäivä. Palvelus
kaksikielinen: suomi/slaavi.
Ke 26.10. klo 18 Ehtoopalve-
lus
Ke 2.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 4.11. klo 18 Vigilia, Karja-
lan pyhittäjäisät ja valistajat
Su 6.11. klo 10 Liturgia
La 12.11. klo 18 Vigilia
Su 13.11. klo 10 Liturgia.
Palvelus kaksikielinen: suomi/
slaavi.
Ke 16.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 20.11. klo 18 Vigilia
Ma 21.11. klo 10 Liturgia,
Jumalansynnyttäjän Neitseen
Marian temppeliintuominen
Ke 23.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 30.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 5.12. klo 18 Vigilia
Ti 6.12. Liturgia, ristisaatto ja
lasten juhla, Pyhän Nikolaok-
sen juhla
Ke 7.12. klo 18 Ehtoopalvelus
(maallikkovoimin)
Su 11.12. klo 10 Hetkipalvelus
La 24.12. Suuri ehtoonjälkei-
nen palvelus
Su 25.12. klo 9 Aamupalvelus
ja liturgia, Kristuksen syntymä

MUSTASAARI, BJÖRKÖBY Luontopolku

To 6.10. klo 18 Kiitosakatistos
kaiken Luojalle

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elían ja
pyhän Annan
rukoushuone
Narsinkatu 2
Isännöitsijä Leif Sandvik
p. (06) 724 8634

La 15.10. klo 18 Vigilia
Su 16.10. klo 10 Liturgia
Su 13.11. klo 10 Hetkipalvelus
La 19.11. klo 18 Vigilia
Su 20.11. klo 10 Liturgia
Su 11.12. klo 10 Hetkipalvelus
La 17.12. klo 18 Vigilia

Su 18.12. klo 10 Liturgia
La 24.12. klo 10 Liturgia,
joulu-aatto

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja
Hannan rukoushuone
Katariinankatu 3
Isännöitsijä Nadeshda Kurki
p. 0400 998 883

Ti 11.10. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Ti 25.10. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Ti 1.11. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Su 6.11. klo 10 Liturgia
Ti 8.11. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Ti 15.11. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Ti 22.11. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Ti 29.11. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
La 10.12. klo 18 Vigilia
Su 11.12. klo 10 Liturgia
Ti 13.12. klo 17.30 Ehtoopal-
velus
Su 25.12. klo 10 Liturgia,
Kristuksen syntymä

LAPUA

Pyhittäjä Serafim Sarovilai-
sen rukoushuone
Koulukatu 7
Isännöitsijä Hannu Korkeamäki
p. (06) 437 6936

Su 23.10. klo 10 Liturgia
La 5.11. klo 10 Liturgia, Karja-
lan pyhittäjäisät ja valistajat
Su 20.11. klo 10 Liturgia
Ma 26.12. klo 10 Liturgia
(toinen joulupäivä)

KAUHAJOKI

Ev.lut.seurakunnan virasto-
talon kokoushuone
Kyntäjänkatu 1

Su 4.12. klo 10 Liturgia

SEINÄJOKI

Lakeuden Ristin
seurakuntasali
Alakuljunkatu 2

Su 27.11. klo 10 Liturgia

KRISTIINAN- KAUPUNKI

Suomalaisen ev.lut. seura-
kunnan seurakuntakeskus
Parmaninkatu 4

Su 30.10. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Korhonen Jesse Johannes
Kalevi, Vaasa
Toroi Alisa Helmi Maria,
Vaasa
Voloshko Anastasia, Alavus
Neulaniemi Miroslava Paulii-
na, Alajärvi
Paakkunainen Reko Toivo,
Vaasa

Ikuinen muisto

Moroz Nikolai, 81v., Vaasa
Fant Majlis, 75v., Vaasa
Strandström Thure Robert
Eskil, 76v., Vaasa
Jäske Kalevi, 80v., Kurikka

Herra, vihi heidät kunnialla ja arvonannolla

Lahtela Johanna ja Lehdontie
Ari, Seinäjoki
Sigfrids Saija ja Klingenberg
Jonas, Vaasa

Tervetuloa seurakuntaan

Teslenko Ganna, Alavus
Voloshko Denys, Alavus
Janitzky Tove, Larsmo
Kriventsov Alexey, Vaasa
Hemminki Svetlana, Seinäjoki
Kauhanen Pirjo, Vaasa
West Janika, Vaasa
Henell Salme, Seinäjoki
Anttila Anja ja Sofia, Kuor-
tane
Seppälä Olga, Kokkola

LAPIN SEURAKUNTA

Ounasvaarantie 16, 96400 Ro-
vaniemi. Puh: (016) 312 361,
email: lappi@ort.fi
Kanslia avoinna ti 10-14 30.4.
asti ja 1.5. alkaen ke 9-13).
Kanslian puhelinpäivystys:

Ma-pe 9 -15. Virkatodistusti-
laukset kirkon keskusrekisteris-
tä ma-pe klo 9-15, p. 0206 100
203 tai
e-mail: keskusrekisteri@ort.fi .

Kirkkoherra Viatcheslav
(Slava) Skopets,
p. 0400 178 744
Kanttori Kai Tulehmo,
p. 040 8131265
Matkapappi
Rauno Pietarinen,
p. 0400 294 849
Matkakanttori Erkki
Lumisalmi, p. 0400 396 326

ROVANIEMI

Pyhän Apostoli Andreak-
sen kirkko
Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä Leena Aura
p. 040 7597029

Ke 5.10. klo 10 Ehtoopalvelus,
ortodoksiakerho
La 15.10. klo 18 Vigilia
Su 16.10. klo 10 Liturgia
La 22.10. klo 18 Vigilia
Su 23.10. klo 10 Liturgia
La 29.10. klo 18 Vigilia
Su 30.10. klo 10 Liturgia
La 5.11. klo 10 Liturgia, Karja-
lan valistajien juhla
La 5.11. klo 18 Vigilia
Su 6.11. klo 18 Liturgia, seura-
kunnanvaltuuston vaalit
Ke 9.11. klo 18 Ehtoopalvelus,
ortodoksiakerho
La 12.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 13.11. klo 19 Liturgia
La 19.11. klo 18 Vigilia
Su 20.11. klo 10 Liturgia, seu-
rakunnanvaltuuston vaalien
tuloksen julistaminen
Su 20.11. klo 18 Vigilia
Ma 21.11. klo 10 Liturgia, Ju-
malansynnyttäjän temppeliin
tuomisen juhla
La 26.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 27.11. klo 10 Liturgia
Ti 29.11. klo 18 Ehtoopalvelus
ja vedenpyhitys, p. Andreak-
sen juhla, praasniekka
Ke 30.11. klo 10 Liturgia,
kirkon praasniekka
La 3.12. klo 18 Vigilia
Su 4.12. klo 10 Liturgia
La 10.12. klo 18 Vigilia
Su 11.12. klo 10 Liturgia
La 17.12. klo 18 Vigilia
Su 18.12. klo 10 Liturgia

Seurakuntien virkatodistukset tilataan kirkon keskusrekisteristä

Virkatodistukset ja sukuselvitykset tilataan suoraan ortodoksi-
sen kirkon keskusrekisteristä ma-pe klo 9-15.

Puh. 0206 100 203

e-mail: keskusrekisteri@ort.fi .

Seurakuntakalenteri loka-, marras- ja joulukuussa 2011

Ke 21.12. klo 18 Ehtoopalvelus, ortodoksiakerho
La 24.12. klo 14 Ehtoopalvelus, Kristuksen syntymäjuhlan aatto
Su 25.12. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymäjuhla
Ma 26.12. klo 10 Liturgia

KEMIJÄRVI

Kemijärven ev.lut. seurakunnan kerhotalo (entinen pappila)

La 19.11. klo 10 Liturgia, seurakunnanvaltuuston vaalit

SODANKYLÄ

Sodankylän ev.lut. seurakuntatalon kappeli

Pe 11.11. klo 17 Rukoushetki, seurakunnanvaltuuston vaalit

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko Rantatie 22

Isännöitsijä Aulikki Lumisalmi p. (016) 661 657

La 15.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 16.10. klo 10 Hetkivalvelus
La 22.10. klo 18 Vigilia
Su 23.10. klo 10 Liturgia
Ma 24.10. klo 18-19.30 Ehtoopalvelus ja seurakuntakurssi
Ma 31.10. klo 18-19.30 Ehtoopalvelus ja seurakuntakurssi
Pe 4.11. klo 18 Vigilia, Karjalan valistajien juhla
La 5.11. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajien juhla
Ma 7.11. klo 18-19.30 Ehtoopalvelus ja seurakuntakurssi
Su 13.10. klo 10 Liturgia, valtuuston vaali
Su 20.11. klo 18 Vigilia, Neitsyt Marian temppeliintuomisen juhla
Su 21.11. klo 10 Liturgia, Neitsyt Marian temppeliintuomisen juhla, koululaispalvelus
Pe 2.12. klo 18 Arkkikiipsa Paavalin (+1988) muistopalvelus, jonka jälkeen kirkkokahvit ja muistelutilaisuus srk-salissa
Ma 5.12. klo 18 Vigilia, p. Nikolaoksen praasniekka
Ti 6.12. klo 9 Vedenpyhitys ja klo 10 liturgia, kirkkokahvit, p. Nikolaoksen praasniekka
La 24.12. klo 12 Jouluhartaus Ivalon terveystakeskuksessa
La 24.12. klo 13 Ehtoopalvelus ja liturgia
Su 25.12. klo 8 Joulun aamupalvelus ja klo 9 liturgia
Su 25.12. klo 14 Jouluhartaus Ivalon toimintakeskuksessa
La 31.12. klo 18 Vigilia, p.

Basileios Suuren juhla ja uusi vuosi

Männikön palvelukoti, Ivalo

La 17.9. klo 10 Liturgia
La 22.10. klo 10 Liturgia
La 19.11. klo 10 Liturgia
La 24.12. klo 10 Jouluhartaus

SEVETTJÄRVI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Sevettijärventie 9065

Isännöitsijä Jaakko Porsanger p. 045 1326056

La 29.10. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 30.10. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit ja klo 12-13 isä Rauno pitää seurakuntakurssia kirkossa
La 12.11. klo 10 Liturgia, valtuuston vaali
La 3.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 4.12. klo 9 Aamupalvelus ja klo 10 liturgia, kirkkokahvit ja klo 12-13 isä Rauno pitää seurakuntakurssia kirkossa
Ke 14.12. klo 18 Vigilia, p. Trifonin praasniekka
To 15.12. klo 9.30 Vedenpyhitys ja klo 10 liturgia, päiväjuhla, p. Trifonin praasniekka
Su 25.12. klo 18 Ehtoopalvelus, Jumalansynnyttäjän juhla
Ma 26.12. klo 9 Aamupalvelus ja klo 10 liturgia, II joulupäivä.

NELLIM

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Siikajärventie 64

Isännöitsijä Helena Määttä p. 040 7538427

Su 6.11. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit ja klo 12-13 isä Rauno pitää seurakuntakurssia kirkossa
La 12.11. klo 18 Ehtoopalvelus, valtuuston vaali
La 19.11. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 20.11. klo 9 Aamupalvelus ja klo 10 liturgia, kirkkokahvit ja klo 12-13 isä Rauno pitää seurakuntakurssia kirkossa
La 17.12. klo 18 Vigilia
Su 18.12. klo 10 Liturgia, kirkkokahvit ja klo 12-13 isä Rauno pitää seurakuntakurssia kirkossa
La 24.12. klo 17 Joulun ehtoopalvelus

KEVÄJÄRVI

Pyhien Boriksen ja Glebin tsasouna

Isännöitsijä Mikko Rantala P. 0400 308 950

La 12.11. klo 16 Rukoushetki, valtuuston vaali
La 24.12. klo 15.30 Joulun ehtoopalvelus

UTSJOKI

ev.lut kirkko

La 29.10. klo 10 liturgia

Saariselän kappeli

1.1. klo 00-01.30 Yöliturgia, p. Basileios Suuren juhla ja uusi vuosi

Seurakunnan toimintaa

Kirkkokuoro, Rovaniemi

Kirkkokuoroharjoitukset torstaisin klo 18.00 seurakuntailoissa (Valtakatu 38 A 12).
Syyskauden aloitusharjoitukset pidetään 1.9. Kaikkia kirkkokuorosta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoriin Kai Tulehmoon (040 8131265).

Lähetyspiiri, Rovaniemi

Lapin ortodoksisen seurakunnan Lähetyspiirin syysalven kokoontumisen ajat su 30.10. ja 4.12. liturgian jälkeen. Kaikki ortodoksisesta lähetystyöstä kiinnostuneet ovat tervetulleita! Lähetyspiirin puheenjohtaja i. Slava Skopets (0400 178744).

Lastenkerho Tuohus, Rovaniemi

Lapin ortodoksisen seurakuntaan on perustettu lastenkerho Tuohus, joka toimii Rovaniemen Petsamo-salin kerhohuoneessa (Ounasvaarantie 16). Kerhon vetäjä Maarit Karttunen ja Leena Fofonoff odottavat 3-6-vuotiaita seurakuntalaisia kerhotoimintaan. Kerhossa lauletaan, kuunnellaan kertomuksia ja askarellaan. Kerho kestää noin tunnin. Kerhon syysalven 2011 kokoontumisajat:
La 3.9. klo 16.30
Su 18.9. klo 9.45
La 1.10. klo 16.30
Su 16.10. klo 9.45
La 29.10. klo 16.30
Su 20.11. klo 9.45
La 3.12. klo 16.30
Tervetuloa! Lisää tietoja Maarit Karttunen (040 5359497).

Pyhän Andreaksen kerho, Rovaniemi

Lapin ortodoksisen seurakuntaan on perustettu pyhän Andreaksen kerho, joka toimii Rovaniemen Petsamo-salissa (Ounasvaarantie 16). Kerhon vetäjänä toimii i Slava Skopets. Kerhossa perehdytään kaikenlaisiin jumalanpalvelustehtäviin, harjoitellaan niitä ja pelataan lautapelejä. Kerho on tarkoitettu kaikille 7-10-vuotiaille seurakuntamme tytöille ja pojille.
La 3.9. klo 16.30
Su 18.9. klo 9.45
Su 16.10. klo 9.45
La 29.10. klo 16.30
Su 20.11. klo 9.45
La 3.12. klo 16.30
Tervetuloa! Lisää tietoja isä Slava Skopets (0400 178744)

Ortodoksia-kerho, Rovaniemi

Tule syventämään tietämystäsi ortodoksisen kirkon elämästä. Ortodoksia-kerho on tarkoitettu kaikille ortodoksisesta teologiasta kiinnostuneille. Kerho pidetään kerran kuussa yleensä keskiviikkoisin Petsamo-salissa (Ounasvaarantie 16). Kerho alkaa klo 18 ehtoopalveluksella p. Andreaksen kirkossa. Kerhon kausi aloitetaan poikkeuksellisesti tiistaina 13.9. p. Andreaksen klo 18 toimitettavalla vigilialla. Syysalven kokoontumisen ajat: 13.9., 5.10., 9.11., 21.12. Lisää tietoja i. Slava Skopets (0400 178744).

Seurakuntakurssi ortodoksisen uskon perusteista kaikille kiinnostuneille

Ivalo: 24.10., 31.10. ja 7.11. klo 18-19.30 seurakuntasalilla
Nellim: 2.10., 6.11., 20.11. ja 18.12. klo 12-13 liturgian ja kirkkokahvien jälkeen kirkossa.
Sevettijärvi: 30.10. ja 4.12. liturgian ja kirkkokahvien jälkeen klo 12-13 seurakuntasalissa.

Tiistaiseura, Rovaniemi

Tiistaiseura kokoontuu Rovaniemellä Petsamo-salissa ke 14.9. kello 11.30 (liturgian jälkeen) toiminnan suunnittelua
ti 27.9. kello 18
ti 11.10 kello 18
ti 25.10. kello 18
ti 8.11. kello 18
ti 22.11 kello 18
ti 13.12. kello 18 (Lucia-juhla)
su 18.12. 11.30 liturgian jälkeen joulujuhla
Lisätietoja Inkeri Peuna puhelimitse 0400 138051

Diakoniatoimikunta

Lisätietoja: puheenjohtaja Marja Patronen, p. 040 0986 912

Ikonimaalauspiiri

Rovaniemen alue:
Ikonimaalauskerho alkaa la 17.9.2011 klo 12 rukoushetkellä Rovaniemen p. Andreaksen kirkossa. Kerho kokoontuu kerran kuussa Petsamo-salissa. Ohjaaja Laura Katriina Aura, puh. 040 7597029
Raili Arstilan ryhmä aloittaa viikolla 37 ja kokoontuu Petsamo-salissa. Tarkemmat tiedot opettajalta puh. 040 7714608
Kemijärven alue: tiedustelut Ritva Imporanta, puh. 0400 193650

Seurakunnan tapahtumat

Nuorisotapahtuma Oulussa

Oulun ortodoksinen hiippakunta ja alueen seurakunnat järjestävät nuorisotapahtuman 7-9.10.2011 Oulussa, Hietasaaren leirikeskuksessa. Lähtö Ouluun Rovaniemen ortodoksiselta kirkolta on pe 7.10. klo 14. Matkan hinta on 30 euroa/henkilö (sisarusalennus 5 euroa). Hintaan kuuluu kuljetus Rovaniemeltä leiripaikalle ja takaisin, majoitus, ruoat ja hyvää ohjelmaa. Mukaan tarvitaan liinavaatteet tai makupussi. Halukkaita lähtemään pyydämme ilmoittautumaan Lapin ortodoksisen seurakuntaan sähköpostitse lappi@ort.fi tai puhelimitse 016 312 361 tai 0400 178744 viimeistä 16.9.2011. Kaiken ikäiset koululaiset ovat tervetulleet mukaan!

Rovaniemi -viikko

Lapin ortodoksinen seurakunta osallistuu Rovaniemi -viikon tapahtumaan. La 10.9. klo 15-18 Petsamo-sali ja kirkko ovat auki kävijöitä varten.

Pyhän apostoli Andreaksen kirkon vuosijuhla Rovaniemellä

Ohjelma:

Ti 29.11. klo 18.00 Ehtoopalvelus ja vedenpyhitys
klo 19.00 Juhla
Ke 30.11. klo 10.00 Liturgia

Raahen tiistaiseura 30 vuotta 20.-21.11.2011

Sunnuntai 20.11.
klo 15.30 Kahvi (Bra-
henkatu 2, sisäpihan
kokoushuone

klo 16 Raahen tiistai-
seura 10 vuotta
- FT Merja Merraksen
juhlaesitelmä: Neitsyt
Marian kunnioittami-
sen alkuperästä
-kirkkolaulua
- tervehdykset ja huomi-
onosoitukset

klo 18 Suuri ehtoopalve-
lus Jumalansynnyttäjän
temppeleintuomisen
rukoushuoneessa (Bra-
henkatu 2), metropoliit-
ta Panteleimon

Maanantai 21.11.
klo 10 Liturgia rukous-
huoneessa, metropoliit-
ta Panteleimon.
Lounas.

Luento- ja keskustelu- tilaisuuksia Oulussa ja Kemissä

Su 6.11.2011
klo 16 Oulun ortodoksi-
sessa seurakuntakeskuk-
sessa (Torikatu 74)
Psykoanalyttikko Johan-
nes Myyrä: Ongelmanuo-
ret – Nuorten ongelma

La 19.11.2011
klo 16 Oulun ort. seura-
kuntakeskus (Torikatu 74)
Fil.tri Merja Merras: Israe-
lin ja Palestiinan konflikti
Raamatun valossa

Su 27.11.
Klo 12 Kemin ortodoksi-
nen seurakuntasali (Leh-
tokatu 31)
Kasvatustieteiden tri
Antero Hyytiäinen: Kohti
ehyttä aikuisuutta – näkö-
kohtia lasten ja nuorten
kasvatukseen

Hiippakunnallinen nuorten viikonvaihte- tapahtuma Oulussa 7.-9.10.2011

Oulun Pyhän Kolminaisuuden
katedraali (Torikatu 74)

Hietasaaren leirikeskus
(Hietasaarentie 19)

Perjantai 7.10.
18.00 Ilmoittautuminen
19.00 Iltapala
20.00 Majapaikkojen siunaus
20.30 Iltaohjelma
23.00 Akatistos*
* Rukoushetki, joka on omistettu Jumalalle, jolle-
kin pyhälle henkilölle, asialle tai tapahtumalle.
00.00 Hiljaisuus

Lauantai 8.10.
8.00 Herätys
8.30 Aamurukoukset
9.00 Aamupala
9.30 Ohjelmaa
12.00 Ruoka
13.00 Ohjelmaa
17.00 Ruoka
18.00 Ehtoopalvelus
19.00 Saunat/ohjelma
21.00 Iltapala
22.00 Ehtoolliseen valmistavat rukoukset
00.00 Hiljaisuus

Sunnuntai 9.10.
8.30 Herätys+pakkaaminen
9.30 Lähtö liturgiaan bussilla, Pyhän Kolminaisuuden
katedraali
10.00 Liturgia
12.00 Ruoka seurakuntasalilla
13.30 Lähtö kotiin

**ALLE KOULUIKÄISTEN LASTEN JA VANHEM-
PIEN RETKIPÄIVÄ OULUUN LA 8.10.2011**

Ohjelma löytyy Oulun ortodoksisen hiippakunnan
internet-sivuilta www.ort.fi

Oulun lähetyspiirin 10-vuotisjuhla 22.-23.10.2011

Oulun Pyhän Kolminaisuuden kated-
raali ja seurakuntakeskus, Torikatu 74

La 22.10 Lähetysseminaari seurakuntasalissa
klo 15.30 Tulokahvit

Arkkipiispa Leon tervehdys
Sinikka Purola: Lähetyspiirin
historiikki

Lähetys sihteeri Aino Nenola: Nuori,
vanha vai iätön – Itä-Afrikan ortodoksi-
set kirkot

klo 18.00 Ehtoopalvelus katedraalissa

klo 18.30 Ohjelmallinen teeilta
Anneli Pietarinen: Kuvia ja tunnelmia
Tansaniasta

Su 23.10. Lähetysjuhla
klo 10.00 Liturgia, arkkipiispa Leo ja
metropoliitta Panteleimon
klo 12.00 Lähetyslounas
Musiikkia
Arkkipiispan puheenvuoro
Huomionosoitukset
Lähetysarpajaiset
”Totisesti on kohtuullista” ja esipaimen-
nen siunaus

Kiitos

Lämmin kiitos isä esipaimen
Panteleimonille, Oulun orto-
doksisen seurakunnan työntekijöille ja vapaaehtoisväelle ja
teille kaikille, seurakuntalaiset
ja muut, joiden kanssa olen
saanut tehdä yhteistyötä.

Sydämelliset kiitokseni kai-
kille Paimensanomien lehden
lukijoille, toimitustyöhön osal-
listuneille ja minua toimitus-
sihteerin työssä neljäntoista
vuoden ajan monin tavoin
tukeneille.

Esirukouksianne pyytäen,

isä Marko Patronen

isä Bogdan Grosu perheineen

Paimen-Sanomien

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomien ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon
P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulun.hiippakunta@ort.fi

Toimitus:

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU
P. 0206 100 250, fax. 020 610 0251, sähköposti: paimensanomien@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakun-
taan
MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan,
p. 020 610 0250, oulun.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm
- tilaushinta 12€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille
- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,
mukaan maininta "Paimen-Sanomien"
Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Joutsen Median Painotalo, PL 52,
90101 OULU, p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 4/11
aineisto viimeistään torstaina
1.12.2011 osoitteeseen
paimensanomien@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy
joulukuussa 2011